

Af

Sveučilište u Zagrebu, **ARHITEKTONSKI FAKULTET**
Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu
Kačićeva 26, 10000 Zagreb, tel.: 01/463-9444; fax: 01/482-6326

SPLITSKO DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA BOL

OPĆINA BOL

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU

2014-18.

Zagreb, lipanj 2014.

Elaborat:

OPĆINA BOL
IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU 2014-18

Naručitelj:

OPĆINA BOL
Uz pjacu 2, HR- 21400 BOL
tel.: 021/635-114, fax.: 021/635-044
OIB: 88849172829

Izrađivač:

Sveučilište u Zagrebu, **ARHITEKTONSKI FAKULTET**
Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu
10000 Zagreb, Kačićeva 26, tel.: 01/4639-444, fax: 01/482-6326

Odgovorni voditelj: Prof.dr.sc. **NENAD LIPOVAC**, dipl.ing.arch.

Stručni tim:

Prof.dr.sc. **NENAD LIPOVAC**, dipl.ing.arch.
MAJA BILUŠIĆ, mag.ing.arch.
MARINA MATAK, dipl.ing.arch.

Predstojnik zavoda: Prof.dr.sc. **JESENKO HORVAT**, dipl.ing.arch.

SADRŽAJ:

0. UVOD

I. POLAZIŠTA

1. OSNOVA I CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA
2. ZAKONODAVNO-INSTITUCIONALNI OKVIR
3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA OPĆINE BOL
 - 3.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru
 - 3.2. Demografska obilježja
4. OPĆINA BOL U OKVIRU PROSTORNOG PLANA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA OPĆINE BOL
2. SUSTAV NASELJA OPĆINE BOL
 - 2.1. Broj, veličina i osnovna obilježja prostora
 - 2.2. Tipovi naselja
3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI
 - 3.1. Socijalno-gospodarska struktura
 - 3.2. Ugostiteljstvo i turizam
 - 3.3. Poslovne djelatnosti
 - 3.4. Uslužno-trgovačke i servisne djelatnosti
 - 3.5. Društvene djelatnosti
4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM
 - 4.1. Društvene djelatnosti
 - 4.2. Komunalna infrastruktura
5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA
 - 5.1. Zaštita prirode
 - 5.2. Područja nacionalne ekološke mreže
 - 5.3. Kulturna dobra
 - 5.4. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća
6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOGA UREĐENJA

1. IZRADA DOKUMENATA PROSTORNOGA UREĐENJA
2. PROVEDBA DOKUMENATA PROSTORNOGA UREĐENJA
3. PROVEDBA DRUGIH RAZVOJNIH I PROGRAMSKIH DOKUMENATA
4. PROVEDBA ZAKLJUČAKA, SMJERNICA I PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE
2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH DOKUMENATA PROSTORNOGA UREĐENJA NA RAZINI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE
3. PRIJEDLOG AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU

V. IZVORI PODATAKA

0. UVOD

Izvješće o stanju u prostoru Općine Bol (u daljnjem tekstu *Izvješće*) izrađuje se kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru temeljem članka 39. *Zakona o prostornom uređenju* (NN 153/13) i u skladu s odredbama *Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru* (NN 117/12). *Zakonom o prostornom uređenju* propisano je da *Izvješće* sadrži:

- polazišta,
- analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja,
- analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te
- prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

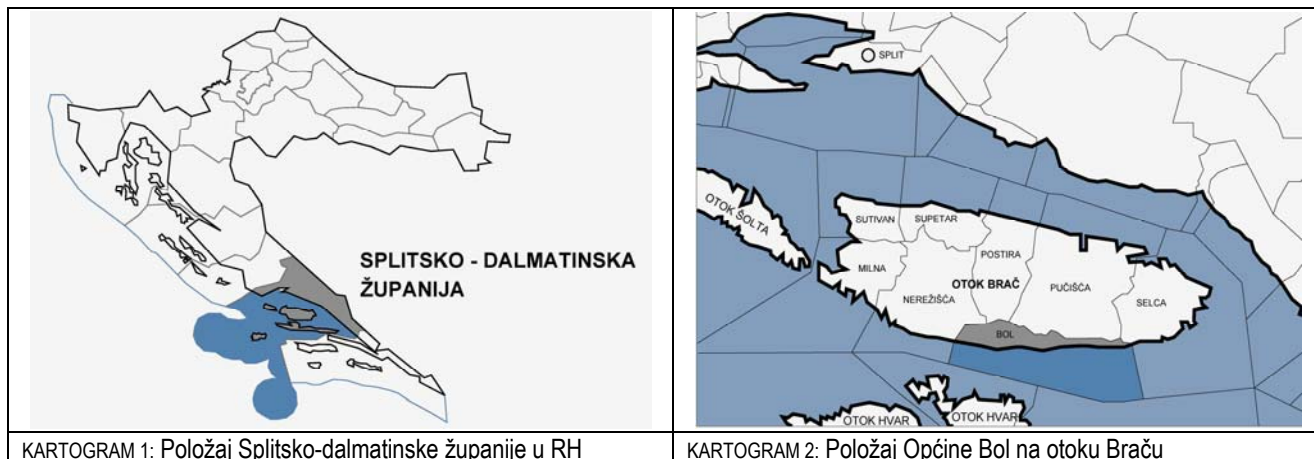
Izradom i donošenjem *Izvješća* kao obveznog dokumenta praćenja stanja u prostoru stvaraju se preduvjeti za daljnju izradu dokumenata prostornog uređenja, njihovih možebitnih izmjena i dopuna, kao i procjenu potrebe izrade drugih strateških i razvojnih odluka i prostorno-planskih dokumenata Općine Bol.

Ovo *Izvješće* izrađeno je na temelju dostupnih podataka iz nadležnosti određenih državnih tijela, tijela Splitsko dalmatinske županije i Općine Bol, javnopravnih tijela te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj *Izvješća* kao i na temelju važeće prostorno-planske i druge tehničke dokumentacije izrađene za Općinu Bol.

Sastavni dio ovog *Izvješća o stanju u prostoru* je elaborat pod nazivom *Analiza izgrađenosti građevnog područja naselja Bol* izrađena u *Zavodu za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu* Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

I. POLAZIŠTA

U ovom dijelu *Izvješća o stanju u prostoru Općine Bol* pojašnjene su pravne osnove i ciljevi izrade ovog dokumenta unutar zakonodavnog, institucionalnog i međunarodnog okvira za naredno četverogodišnje razdoblje kao i osnovna prostorna obilježja Općine Bol. Općina Bol nalazi se u Splitsko-dalmatinskoj županiji (kartogram 1) i jedna je od 8 jedinica lokalne samouprave na otoku Braču.

1. Osnova i ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru je temeljni dokument kojim se provjerava i prati stanje u prostoru na području Općine Bol. Osnovna svrha izrade *Izvješća* je ocjena postojećeg stanja, provjera dosadašnjeg prostornog razvoja kao i planiranje razvoja za naredno razdoblje. Člankom 39. *Zakona o prostornom uređenju* (NN 153/13) za jedinice lokalne samouprave propisana je obveza izrade *Izvješća* kao četverogodišnjeg dokumenta praćenja stanja u prostoru.

Važnost *Izvješća* naglašena je člankom 8. *Zakona o prostornom uređenju* kojim se kao jedno od načela prostornog uređenja, između ostalog, utvrđuje: "*Prostorno planiranje je stalni proces koji obuhvaća poznavanje, provjeru i procjenu mogućnosti korištenja, zaštite i razvoja prostora, izradu i donošenje prostornih planova te praćenje provedbe prostornih planova i stanja u prostoru*". Stoga temeljne sastavnice *Izvješća* moraju biti:

- analitički dio kojim se utvrđuje stanje u prostoru (provjera stanja u prostoru, provjera stanja i pravaca prostornog razvoja, provjera svrsishodnosti izrade i provođenje dokumenata prostornog uređenja niže razine kao i drugih dokumenata);
- programski dio kojim se utvrđuju smjernice i prvovažne djelatnosti za poboljšanje stanja u prostoru (mogućnosti održivog razvoja u prostoru, ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja, prijedlog ostalih zahvata u prostoru kojim bi se unaprijedio i poboljšao održivi razvoj u prostoru jedinice lokalne ili regionalne samouprave/uprave.

2. Zakonodavno-institucionalni okvir

U proteklom razdoblju od izrade prethodnog *Izvješća o stanju u prostoru Općine Bol* (od lipnja 2008. godine) usvojen je i stupio na snagu novi *Zakon o prostornom uređenju* (NN 153/13) kao temeljni dokument kojim se uređuje sustav prostornog uređenja. Pored ovog *Zakona*, donesen je i niz drugih zakonodavno-pravnih dokumenata koji neposredno utječu na način provođenja određenih planskih radnji na području Općine Bol. Svi prateći članci zakonodavnih dokumenata (koji su navedeni na kraju ovog *Izvješća*) korišteni su i po potrebi ugrađeni u samo *Izvješće*.

Podroban opis sadržaja *Izvješća* dat je u *Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru* (NN 117/12).

3. Osnovna prostorna obilježja Općine Bol

3.1. Osnovni podatci o prostoru

Općina Bol nalazi se u Splitsko dalmatinskoj županiji (kartogram 1) te pripada grupi županija Jadranskog područja RH. Upravo ovaj položaj svrstava ju u grupu jedinica lokalne samouprave čija je temeljna strateška razvojna odrednica - turizam.

Općina Bol nalazi se u južnom dijelu otoka Brača i okružena je općinama Nerežišća, Postira i Pučišća uz svoj sjeverni rub (kartogram 2) te općinom Selca na krajnjem istoku. Područje općine pokriveno je istoimenom katastarskom općinom. Zapadno od područja katastarske općine Bol nalazi se područje katastarske općine Nerežišće. Obzirom na topografska obilježja terena (sjeverna granica općine Bol kao i katastarske općine Bol proteže se duž brdovitog predjela kojim prevladava Vidova gora), naselje Murvica zajedno s prostorom *Dračeve luke* (iako se nalazi unutar katastarske općine Nerežišće) prostorno pripada općini Bol.

Najviša točka općine Bol je Vidova gora (778 m nmv). U tom djelu dodiruje područje općine Postira, odnosno područje katastarske općine Postira. Dalje prema istoku, dodiruje svojom granicom rub općine Pučišća, odnosno rub katastarske općine Gornji Humac. Na istok se područje općine Bol proteže sve do područja znanog po imenu *Debelo čelo* gdje se dodiruje s područjem općine Selca. Iz ovog opisa jasno je da područje općine Bol predstavlja vrlo izdužen oblik s najvećom kopnenom širinom od približno 3,00 km (mjereno po zračnoj liniji). Nasuprot širini, njena dužina je daleko veća: udaljenost najzapadnije i najistočnije točke je skoro 15,00 km. Ukupna površina (kopnenog područja) općine Bol je 24,85 km².

Unutar otoka Brača, Općina Bol zauzima južno obalno područje i predstavlja južno razvojno središte. Općina Bol, kao i sve ostale jedinice lokalne samouprave na otoku usmjerene su prometno i gospodarski prema Splitu kao županijskom središtu. Iako, nikako se ne smiju zanemariti postojeći pomorski pravci prema drugim jadranskim otocima.

SLIKA 1: Pogled na općinu Bol iz zraka sa zapada

SLIKA 2: Pogled na općinu Bol iz zraka sa istoka

3.2. Demografska obilježja

Kako se unutar područja općine Bol nalazi samo jedno naselje, ne računajući naselje Murvicu koje je čak fizički odvojeno prostorom druge općine od općine Bol kretanje broja stanovnika same općine vrlo je jednostavno pratiti jer se radi o samo jednom naselju (Tablica 1).

Splitsko-dalmatinska županija - broj stanovnika po gradovima/općinama															
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.
BOL	1 698	1 631	1 872	1 960	2 095	2 101	1 628	1 491	1 179	1 143	1 066	1 101	1 113	1 507	1 661

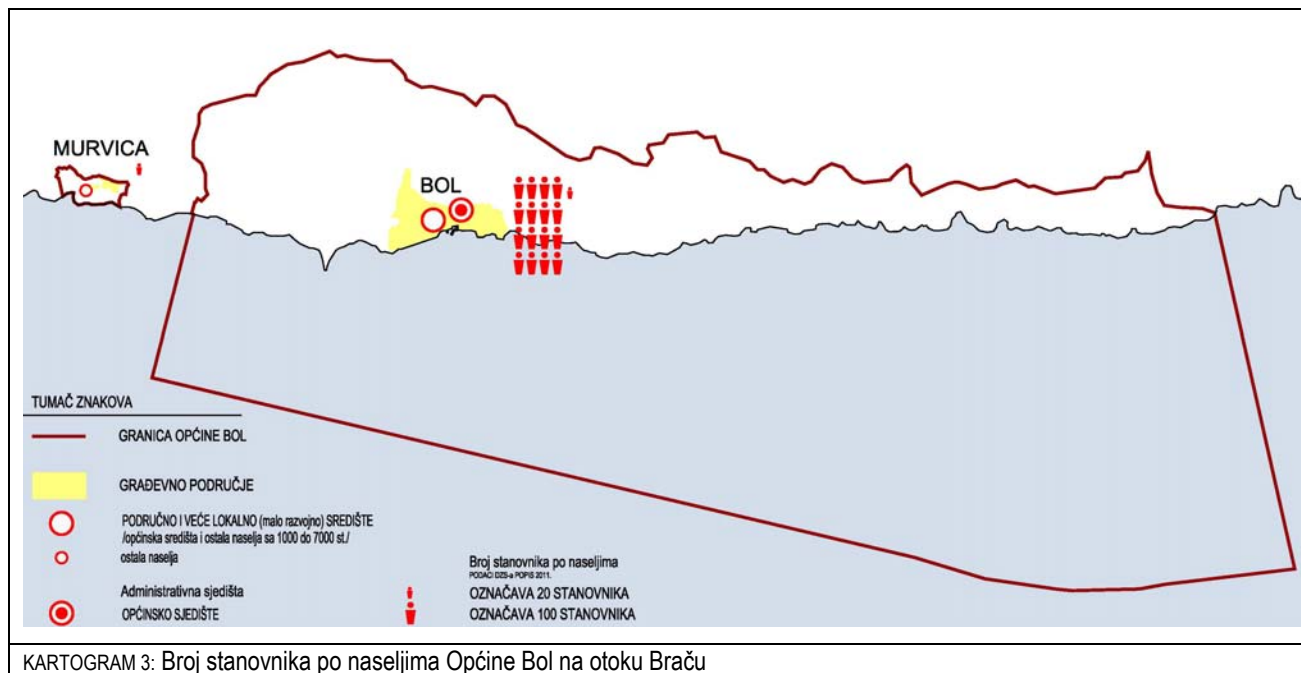
TABLICA 1: Promjene broja stanovnika na području Općine Bol u razdoblju od 1857. do 2001. g.

U posljednja dva popisa (2001 i 2011) izvršeno je popisivanje stanovništva u naselju Murvica. Međutim nije poznato da su broju stanovnika iz 1991. pripisani i stanovnici Murvice ili ne. Promatrajući ova dva popisna razdoblja i uspoređujući ih s brojem stanovnika iz 1991. godine može se primijetiti blaga

promjena broja stanovnika (Tablica 2) koja je u početku predstavljala porast da bi se prema posljednjem popisu stanovništva promjena prikazala kao blagi pad (1,87%).

	2001. g.	2011. g.	Indeks kretanja broja stanovnika 2001/2011
OPĆINA BOL	1661	1630	98,13
BOL	1647	1609	97,69
Murvica	14	21	150,00

TABLICA 2: Stanovništvo prema popisu iz 2001. i 2011. g. na području Općine Bol po naseljima

KARTOGRAM 3: Broj stanovnika po naseljima Općine Bol na otoku Braču

Unatoč manjem padu broja stanovnika u 2011 u odnosu na 2001. g. uočljivo je povećanje broja kućanstava (povećanje za 7,09% u odnosu na 2001. g.) što nedvojbeno govori o smanjenju broja članova u prosječnom kućanstvu (Tablica 3).

	2001. godina		2011. godina		Indeks rasta broja kućanstava 2011./2001.
	Broj kućanstava	Prosječna veličina kućanstva	Broj kućanstava	Prosječna veličina kućanstava	
OPĆINA BOL	550	3,02	589	2,70	107,09
Bol	540	3,1			
Murvica	10	1,4			

TABLICA 3: Broj kućanstava prema popisu iz 2001. i 2011. g. na području općine Bol po naseljima

U tablici 4 vidljiv je prikaz kretanja broja stanovništva i broja kućanstava u općini Bol kao i u cijeloj Splitsko dalmatinskoj županiji. Ponovo se može uočiti da je primjetan pad broja stanovnika u odnosu na dvije popisne godine (2001 i 2011) i kod općine Bol (1,87%) i kod Splitsko dalmatinske županije (1,91%), dok broj kućanstava raste i kod općine Bol (7,09%) i županije (7,04%).

	POVRŠINA		BROJ STANOVNIKA						BROJ KUĆANSTAVA						GUSTOĆA NASELJENOSTI (st/km ²)	
			1991.		2001.		2011.		1991.		2001.		2011.		1981	1991
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%		
OPĆINA BOL	24,85	0,55	1507		1661	0,36	1630	0,36	471		550	0,38	589	0,38	43,24	44,99
ŽUPANIJA	4523,64	100			463676	100	454798	100			144366	100	154528	100	64,96	70,56

TABLICA 4. Broj stanovnika i kućanstva te gustoća naseljenosti unutar općine Bol i Splitsko dalmatinske županije za 1991. i 2011.

Naredna tablica (Tablica 5) predstavlja strukturu stanovništva općine Bol prema godinama starosti i spolu, a prema rezultatima popisa iz 2011. g.

	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Splitsko-dalmatinska županija																						
Općina Bol	sv.	1.630	84	41	68	86	117	131	113	91	91	130	173	137	111	62	68	55	43	18	10	1
	m	787	34	15	25	42	60	74	65	48	44	52	95	68	52	28	37	21	19	3	5	-
	ž	843	50	26	43	44	57	57	48	43	47	78	78	69	59	34	31	34	24	15	5	1
Naselja																						
Bol	sv.	1.609	82	40	67	85	116	131	113	90	86	130	172	137	110	62	64	53	42	18	10	1
	m	775	33	15	25	41	59	74	65	48	41	52	94	68	51	28	35	20	18	3	5	-
	ž	834	49	25	42	44	57	57	48	42	45	78	78	69	59	34	29	33	24	15	5	1
Murvica	sv.	21	2	1	1	1	1	-	-	1	5	-	1	-	1	-	4	2	1	-	-	-
	m	12	1	-	-	1	1	-	-	-	3	-	1	-	1	-	2	1	1	-	-	-
	ž	9	1	1	1	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-

TABLICA 5: Struktura stanovništva prema starosti i spolu po naseljima općine Bol, popis 2011.

IZVORI PODATAKA ZA TABLICE: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001. i 2011. (www.dzs.hr)

4. Općina Bol u okviru Prostornog plana Splitsko - dalmatinske županije

Prostorni plan Splitsko dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije br. 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07 i 9/13) promatra općinu Bol kao prostornu jedinicu koja čini jedinstvenu funkcionalnu cjelinu otoka Brača. Razvoj i širenje naselja i prometnog sustava u potpunosti prepušta projekcijama Prostornog plana uređenja općine Bol. PP SDŽ posebno naglašava prirodne i povijesne vrijednosti koje se nalaze na području općine Bol kao što su zaštićeni dijelovi prirode su Vidova gora (zaštićeni krajolik 1973.) i Zlatni rat (spomenik prirode, geomorfološki, 1965). Nadalje, naglašena je konzervatorska zaštita Bola kao urbane cjeline u kojoj se nalazi veći broj zaštićenih svjetovnih i vjerskih zgrada i građevina.

SLIKA 3: Otok Brač i općina Bol u PP SDŽ, namjena i način korištenja prostora (2013)

Kada se spominju građevine od važnosti za državu i županiju ne smije se zaboraviti na državnu cestu D115 koja povezuje Gornji Humac (odnosno D113) s Bolom u duljini od 11,4 km. Od ostalih infrastrukturnih građevina vrlo je važna građevina vodoopskrbnog sustava Omiš – Brač – Hvar – Šolta.

Od građevina od važnosti za Županiju na području općine Bol važno je spomenuti županijsku cestu ŽC 6191 (D113 – uvala Farska – Murvica – Bol) u dužini od 2,96 km te dalekovod 35 kV (Murvica – Bol – Nerežišća).

Kako je oblik općine Bol vrlo uzak i izdužen i nalazi se u cijelosti duž južne obale otoka Brača to se PPSDŽ posebno navode slijedeće smjernice kojih se treba pridržavati kod planiranja razvoja i uređenja prostora općine:

- *Ublažiti pritisak na usku obalnu crtu, preusmjeravajući migracijske tokove prema bližem zaleđu implicitne migracijske mjere) čime bi se polučio dvostruki pozitivni učinak;*
- *Provesti disperziju radnih mjesta i povezati ih s postojećim i planiranim područjima stanovanja;*
- *Obalne prostore planirati isključivo za litoralne sadržaje;*
- *Poticati prometnu povezanost s otocima trajektnim i brodskim vezama; i*
- *Uspostaviti mrežu javnog prijevoza putnika Županije na kopnu i na moru, integrirajući sve prometne kapacitete.*

SLIKA 4: Općina Bol u PP SDŽ, Plan prometa (2013)

S obzirom na uvjete za smještaj različitih djelatnosti i namjena, određene su slijedeće mjere razvoja.

- *Razviti mrežu područnih osnovnih škola;*
- *Objekte primarne zdravstvene zaštite smjestiti u sjedišta grada i općina;*
- *Locirati objekte sekundarne zdravstvene zaštite;*
- *Izgradnju novih turističkih kapaciteta planirati prije svega u izgrađenom dijelu građevinskog područja (ili unutar granica proširenja naselja), a veće komplekse u manje vrijedne prirodne sredine koje bi se na taj način oplemenile;*
- *Neprekidno ulagati u razvoj sustava vodoopskrbe (uz dovođenje vode s kopna) i odvodnje; i*
- *Poticati poljoprivredne djelatnosti.*

Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije postavljeni su određeni ciljevi razvoja same županije, a neki od njih su od važnosti za područje općine Bol. Od ciljeva vezanih za demografski razvoj područja, odnosno općine Bol, treba naglasiti slijedeće potrebe:

- *ublažavanje i ispravljanje negativnih demografskih tendencija;*
- *utvrđivanje posebnih interesa zemlje i definiranje područja od posebnog strateškog interesa države, županije, gradova i općina radi racionalnog i funkcionalnog gospodarenja prostorom*
- *osiguravanje uvjeta za pozitivne učinke širenja procesa urbanizacije u svim dijelovima Županije;*
- *poticanje umjerenog rasta Splita i bržeg rasta stanovništva u drugim gradovima, gradićima, općinskim, lokalnim i radnim središtima podržavajući tako policentrični razvitak.*

U dijelu koji se odnosi na neposredan razvoj naselja od navedenih ciljeva treba naglasiti slijedeće koji su od važnosti za razvoj naselja Bol:

- *područja za razvoj naselja, tj. prostore u kojima se razvija najznačajniji dio rezidencijalnih, javnih i prometnih funkcija naselja, potrebno je racionalno razvijati i povećavati stupanj kakvoće života i rada u istima, te posebnim mjerama težiti smanjenju svih životnih rizika stanovnika, ali i urbanog/ruralnog ekosustava u cjelini;*
- *unutar područja za razvoj naselja je potrebno osigurati diversifikaciju namjene prostora, a posebno diversifikaciju u odnosu na namjenu i obavljanje djelatnosti u radno intenzivnim područjima (turističke zone, industrijske zone i zone male privrede, prometni terminali, stanice i luke, područja namijenjena za koncentriranu izgradnju poljoprivrednih objekata);*
- *unutar područja za razvoj naselja potrebno je osigurati prostor za razvoj potrebnih funkcija, a samo u izuzetnim slučajevima za te se funkcije prostor osigurava izvan građevinskih područja naselja, u za to utvrđenim zonama;*

- *veličinu područja za razvoj naselja potrebno je strogo ograničiti i nadzirati svim dostupnim mjerama, a sukladno projekcijama demografskog rasta, razini centraliteta naselja, postignutom stupnju izgrađenosti građevinskih područja i postignutoj gustoći naseljenosti;*
- *razvoj naselja temeljiti prvenstveno na planerskoj dokumentaciji utvrđenoj propisima.*

SLIKA 5: Općina Bol u PP SDŽ, Plan energetike (2013)

Kako je prometna i komunalna infrastruktura od velike važnosti za razvoj pojedinog naselja, općine ili grada treba se svakako naglasiti na PP SDŽ postavljene ciljeve iz tog područja, a koji mogu biti od posebne važnosti za općinu Bol. Na uređenje i poboljšanje prometne mreže treba navesti slijedeće:

- *rekonstrukcija i moderniziranje svih dionice cestovne mreže da mogu primiti sadašnje i buduće prometne tokove u uvjetima visoke razine usluge i sigurnosti odvijanja prometnih tokova;*
- *osposobljavanje linijske flote za zadovoljenje transportnih potreba domaćeg gospodarstva;*
- *poboljšanje i praćenje tehničkih i tehnoloških promjena u pomorskom prometu.*

Za daljnji razvoj energetskog sustava kao najvažniji cilj postavlja se:

- *razvitak distribucijske mreže koja će se temeljiti na uvođenju izravne transformacije 110/10(20) kV i odumiranju 35 kV mreže;*
- *postupna zamjena 10 kV dalekovoda sa 20 kV vodovima;*
- *u korištenju potencijala obnovljivih izvora energije naglasak se daje na korištenje energije vjetra i sunčeve energije.*

Iako na području općine Bol nema stalnih površinskih voda, važno je podsjetiti da je gotovo cijela općina usmjerena na korištenje mora u gospodarske (ribolov, turizam, sport i rekreacija) i prometne svrhe pa se stoga u nastavku navode neki od ciljeva vezanih za zaštitu vodno-gospodarskog sustava i *vodnih resursa*:

- *provođenje zaštite voda i mora prema Državnom planu za zaštitu voda, kako bi se na temelju rezultata ocijenila potreba provođenja daljnjih radnji;*
- *izmjena zakonske regulative koja se odnosi na određivanje kategorije kvalitete vodotoka i mora;*
- *korištenje integralnog pristupa, povezivanje kakvoće i količine voda s gospodarenjem drugim resursima;*
- *poticanje štednje i zaštita kvalitete voda;*
- *rješavanje problema gospodarenja vodom primjenom planiranja, monitoringa i istraživanja.*

Područje općine Bol ima određene mogućnosti u razvoju tradicijske poljoprivrede i ekološkog uzgoja tako da se svakako trebaju navesti slijedeći ciljevi iz PP SDŽ koji se odnose na očuvanje i zaštitu tla kao temeljnog uvjeta za ostvarenje postavljenih ciljeva za ekološki uzgoj i poljoprivredu:

- *stvaranje efikasne osnove za provođenje održivog gospodarenja zemljišnim resursima, posebno poljoprivrednim tlima i potreba zaštite plodnih i ekološki prihvatljivih tala;*
- *rajonizacija zemljišnog prostora s obzirom na pogodnost za uzgoj pojedinih poljoprivrednih kultura i osjetljivost na potencijalne pritiske;*
- *procjena stvarnih zemljišnih potencijala i prostorna identifikacija i kvantifikacija ekoloških problema;*
- *mjerenje promjena kvaliteta poljoprivrednih tala;*

- *bolje razumijevanje pedoloških procesa kao osnove za efikasno land-use planiranje i minimiziranje stanišnih rizika i rješavanje land-use konflikata;*
- *kvantificiranje odnosa (interakcija) između tla i poljoprivrednih kemikalija;*
- *istraživanje indikatora ekološkog stanja i kvaliteta tla;*
- *rekultivaciju napuštenih poljoprivrednih tala.*

SLIKA 6: Općina Bol u PP SDŽ, *Kulturna baština* (2013)

Poseban naglasak u PP SDŽ dat je na zaštitu prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti, odnosno cjelina pa ovom prilikom treba naglasiti najvažnije ciljeve iz tog područja koji se mogu odnositi na područje općine Bol:

- *zaštita vodnih resursa;*
- *zaštita šuma;*
- *zaštita tla;*
- *zaštita zraka;*
- *zaštita mora;*
- *zaštita kulturnih dobara;*
- *zaštita prirodne baštine.*

SLIKA 7: Općina Bol u PP SDŽ, *Prirodna baština* (2013)

Kao jedan od načina zaštite postojećih vrijednosti općine Bol svakako se javlja potreba za razumnim planiranjem, korištenjem i zaštitom prostora pa stoga treba naglasiti slijedeće ciljeve iz PP SDŽ koji mogu utjecati na način korištenja i zaštite prostora općine Bol:

- *utvrđivanje kriterija i mjera za racionalno planiranje građevinskih područja svih tipova i veličina naselja, sukladno potrebama smještaja stanovništva i gospodarskih djelatnosti u njima;*
- *utvrđivanje nužnog broja i strukture stalnih stanovnika važnijih naselja koja jesu ili trebaju postati inicijalna žarišta razvitka svoga područja;*
- *povećanje udjela u broju i veličini stambenih, radnih, uslužnih i rekreacijskih funkcija u malim i manjim gradskim središtima u cilju povoljnijih demografskih kretanja i ukupni razvitak;*
- *obnavljanje i/ili uređivanje povijesnih središta gradova i ostalih naselja kao mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta s funkcijama usluga, kulture, kvartalnih djelatnosti i stanovanja;*
- *usmjeravanje stambene novogradnje u naselja opremljena komunalnom infrastrukturom i objektima društvenog standarda;*
- *osiguranje, čuvanje i obnova postojećeg stambenog fonda, posebno u vrijednim povijesnim jezgrama i naslijeđenim planski izgrađenim gradovima i naseljima.*

Promišljajući o uređenju naselja kao i poboljšanju postojeće komunalne infrastrukture prilikom izrade naredne generacije prostorno-planskih dokumenata treba imati na umu slijedeće ciljeve iz PP SDŽ:

- *poboljšanje unutarnje organizacije naselja;*
- *osiguranje prostora za zelenilo, šport, rekreaciju i zajedničke potrebe, uređivanjem neuređenog građevinskog zemljišta planski usmjeravati prostorni razvoj naselja;*
- *podizanje razine uređenosti naselja;*
- *uređivanje i održavanje javnih prostora;*
- *obnavljanje i uređivanje zaštićenih i posebno vrijednih cjelina i građevina;*
- *podizanje razine komunalne opremljenosti naselja;*
- *izgradnja i organiziranje površina i objekata za promet u mirovanju;*
- *razvijanje vodoopskrbnih sustava, sustava odvodnje te elektroenergetskog, plinoopskrbnog i telekomunikacijskog sustava u skladu s razvojem naselja;*
- *osiguranje organiziranog prikupljanja otpada u svim naseljima.*

Kao poseban cilj svaka jedinica lokalne samouprave, pa tako i općina Bol, treba da kroz svoju temeljnu prostorno-plansku dokumentaciju planira i uredi mjesto za uređenje reciklažnog dvorišta, za čime se posebno osjeti potreba tijekom ljetnih mjeseci kada veliki broj posjetitelja (turista) ostavlja otpad koji se može ponovo preraditi i koristiti.

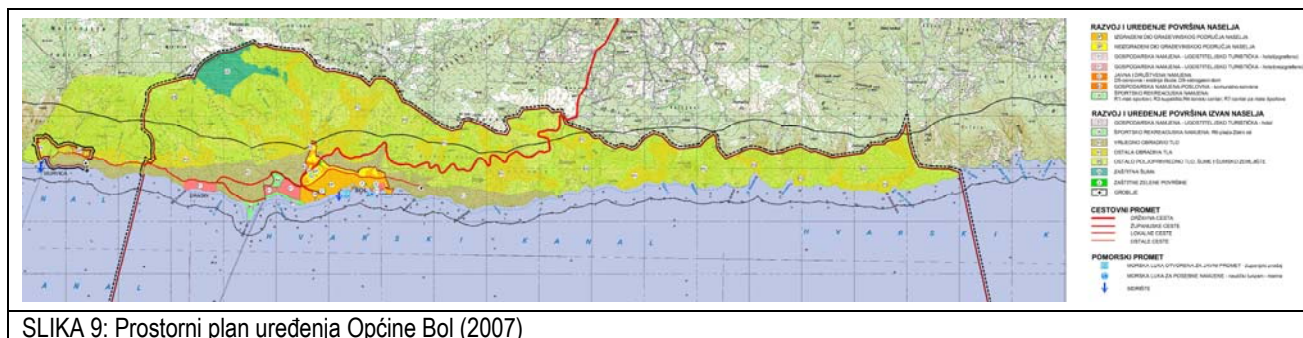
SLIKA 8: Općina Bol u PP SDŽ, Vodnogospodarski sustavna (2013)

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Bol

PPUO Bol (*Službeni glasnik Općine Bol* 8/07, 6/13), u skladu s posebnim i ciljanim uvjetima uređenja i načina korištenja prostora Općine Bol utvrđenim odredbama PPSDŽ (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, broj 01/03, 08/04, 05/05, 05/06, 13/07, 9/13), planira područja za razvoj i uređenje unutar naselja i izvan naselja po slijedećim osnovnim skupinama:

- građevinska područja naselja GP (izgrađeni i neizgrađeni dio)
- gospodarska - ugostiteljsko turistička namjena T1 (izgrađeni i neizgrađeni dio)
- javna i društvena namjena
- gospodarska – poslovna namjena
- športsko – rekreacijska namjena
- gospodarska - ugostiteljsko turistička namjena T1
- športsko rekreacijska namjena (plaža Zlatni rat)
- groblje
- poljoprivredne površine (vrijedno obradivo tlo, ostala obradiva tla, ostalo poljoprivredno tlo);
- šumske površine (garig, garig zaštitni, alepski bor, crni bor zaštitni);
- vodne površine.

SLIKA 9: Prostorni plan uređenja Općine Bol (2007)

Unatoč ovako detaljnoj podjeli namjene i načina korištenja prostora Općine Bol na kartografskom prikazu 1 *Korištenje i namjena površina* u pisanom dijelu PPUO, tablica u trećem poglavlju pisanog dijela Plana uopće nema podatke o brojčanim veličinama svih opisanih i označenih površina unutar obuhvata PPUO, iako postoji taj dio tablice!

Red. broj.	OPĆINA BOL	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine	stan/ ha ha/stan
1.0.	Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina				
1.1.	Građevinska područja ukupno	GP	104,55	4,21	
	izgrađeni dio GP ukupno		58,54	2,35	
	- obalno		104,55	1,03	
1.2.	Izgrađene strukture izvan građevinskog područja ukupno		15,99	0,64	
1.3.	Poljoprivredne površine ukupno	P	554,9	22,33	
	- obradive	P1	223,38	8,99	
1.4.	Šumske površine ukupno	Š	589,23	23,71	
	- gospodarske	Š1	0	0,00	
	- zaštitne	Š2	346,07	13,92	
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine ukupno	PŠ	906,80	36,49	
1.6.	Vodene površine ukupno	V	0	0,00	
1.7.	Ostale površine ukupno		166,95	1,86	
	Općina ukupno		2485,00	100,00	

Tablica 6. - ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA IZ PPUO BOL

Što je još čudnije, na istoj stranici, odmah ispod same tablice nalazi se rečenica s podatkom o veličini građevnog područja naselja (99,5914 ha) koja ne odgovara podatku koji se nalazi u tablici (104,55 ha)! Ova pogreška nije ispravljena u *Izmjenama i dopunama PPUO* iz 2013.

U nastavku teksta razrađuje se brojčana vrijednost građevnog područja naselja (GPN) na izgrađeni i neizgrađeni dio s iskazom o međusobnom odnosu u % koji opet ne odgovara jer se računa s netočnom ukupnom površinom GPN-a. Kako je opisano u nastavku ovog *Izvešća*, za potrebe Općine je početkom 2014. izrađena *Analiza izgrađenosti građevnog područja naselja Bol* koja je pokazala potpuno drugačije rezultate stvarne izgrađenosti i neizgrađenosti građevnog područja naselja Bol. O tome više u poglavlju **III ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOGA UREĐENJA** ovog *Izvešća*.

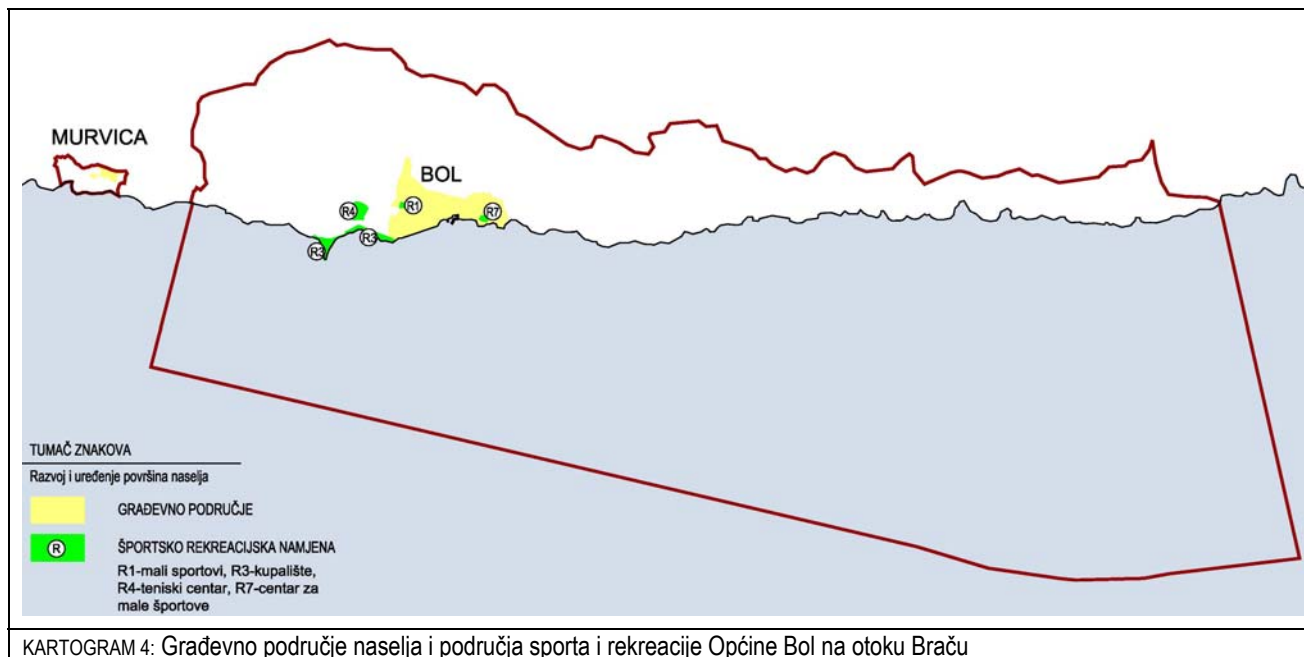
U nastavku pisanog dijela PPUO, u poglavlju 3. (stranice od 65 do 69) potanko su opisane pojedine namjene i načini korištenja s njihovim površinama, ali one se ne nalaze u zbirnoj tablici na stranici 69! Posebno je naglašeno da je: građevinsko područje naselja Bol dominantno mješovite namjene – pretežito stambene u okviru koje prevladava stanovanje kao osnovna funkcija u kojima se već nalazi ili se planira gradnja *obiteljskih i više stambenih* građevina uz mogućnost smještaja pratećih sadržaja stanovanju koji ne zahtijevaju posebne zone i ne utječu negativno na kvalitetu življenja u naselju, kao što su administrativno upravni, obrazovni, zdravstveni, kulturni, vjerski, športsko-rekreacijski, poslovni, trgovački, turistički i ugostiteljski sadržaji, servisni sadržaji, prometne i zelene površine i objekti komunalne infrastrukture i uređaji. Ove površine uključuju i manje poslovne i gospodarske sadržaje te pojedinačne radne sadržaje, komplementarne osnovnoj namjeni.

Nasuprot ovom opisu GPN Bol, za GP naselja Murvica jasno stoji da je: *građevinsko područje naselja Murvica je područje u kojemu se već nalaze obiteljske građevine stalnog ili povremenog stanovanja*.

Kao poseban oblik i način uređenja i korištenja dijela priobalnog područja Općine Bol, odnosno pripadajućeg pomorskog dobra, navodi se: *luke s pripadajućim akvatorijem u skladu s njihovim rangom (morska luka otvorena za javni promet - lokalnog značaja) luke posebne namjene u skladu s njihovim značenjem (morska luka za posebne namjene-športsko-rekreacijska), te plovni putovi*.

Od površina planiranih za daljnje uređenje i obnovu športa i rekreacije navode se naredna područja:

- R4** *športsko rekreacijska zona – teniski centar Potočine* površine 4,5224 ha predviđena za izgradnju i uređenje teniskih terena otvorenog tipa,
- R7** *športsko rekreacijska zona – Bijela kuća* površine 0,7537 ha predviđena za izgradnju i uređenje terena za male športove ispod kojih je planirana javna garaža.

Izvan GPN Bol PPUO planira uređenje potpuno novog turističkog područja **T1** i to *Turističku zonu Drasin* veličine 10,00 ha u kojoj bi se trebali planirati i graditi smještajni sadržaji najviše kategorije. Isto tako planirano je daljnje uređenje i održavanje površine namijenjen za sport i rekreaciju - plaža Zlatni rat, površine od 5,8802 ha.

Osim površina spomenutih namjena i korištenja, treba naglasiti i površine infrastrukturnih sustava koje su planirane za izgradnju i rekonstrukciju postojeće cestovne prometne mreže unutar općine i samog naselja Bol. Vrlo važna komunalna namjena su svakako dva groblja: jedno od njih je uz crkvicu Sv. Lucije (površine 1,1905 ha) a drugo se nalazi uz naselje Murvicu (površine 0,0603 ha).

2. Sustav naselja Općine Bol

U sastav Općine Bol, prema *Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj* (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13) ulaze 2 naselja – Bol i Murvica.

NASELJE	BROJ STANOVNIKA PO POPISU 2011. GODINE	STATUS NASELJA
Bol	1609	Središnje općinsko naselje
Murvica	21	
UKUPNO	1630	

Tablica 7. - BROJ STANOVNIKA I OSNOVNA OBILJEŽJA NASELJA

Nekada je na ovom području postojalo 3 naselja: Bol, Podbarje i Murvica. Međutim, naglim razvojem turizma naselje Bol postalo je jedino naselje u Općini u kojem se nalaze sve središnje djelatnosti i namjene i djelatnostima ove Općine. Prema PPUO Bol, može se pretpostaviti da će se budući razvoj naselja zasnivati na narednim principima:

- *jačanje funkcije stalnog stanovanja;*
- *funkciju stanovanja razvijati korištenjem postojećih prostornih struktura naselja interpolacijama, uz pretežnu obnovu postojećeg graditeljskog fonda;*
- *zadržavanje autentične fizionomije naselja (fizička slika);*
- *funkciju povremenog stanovanja ne treba u daljnjem razvitku poticati;*
- *zaustaviti širenje naselja duž obale, usmjeravati ih u dubinu prostora;*
- *prioritetno urbano opremanje izgrađenih dijelova naselja.*

U planskom razdoblju za koje je izrađen temeljni prostorno-planski dokument općine Bol zasigurno neće doći do bitne promjene u prostorno funkcionalnim odnosima okupljanja stanovništva ove Općine: Jaka povezanost s gradom Splitom (kako prometno, tako infrastrukturno i gospodarski) i dalje će biti vrlo izražena. Bitno obilježje ovom prostoru, pa i samom naselju, daje činjenica da je stalni broj stanovnika razmjerno mali, ali zato se broj povremenih stanovnika u ljetnim mjesecima bitno nekoliko puta povećava.

3. Gospodarske djelatnosti

U građevnom području naselja Bol, PPUO i UPU naselja Bol, pored stanovanja, dozvoljava razvoj ostalih poslovnih, društvenih i javnih službi i djelatnosti bilo u pretežitim zonama ili u strukturiranim zonama za osnovne namjene. To znači da su unutar GP naselja mogu razvijati i slijedeće djelatnosti i sadržaji, odnosno zgrade:

- zgrade i prostori za manje obrte i usluge,
- poslovne zgrade (uslužne i trgovačke),
- turističko-ugostiteljske zgrade.

Uvjeti za uređenje postojećih i gradnju novih gospodarskih sadržaja i namjena određeni su PPUO-om, kako unutar građevnog područja naselja tako i u izdvojenim dijelovima naselja.

3.1. Socijalno - gospodarska struktura

Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u skupine u skladu s *Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti* (NN 89/10), a na temelju članka 24. *Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske* (NN 153/09). Ovo razvrstavanje vrši se prema indeksu razvijenosti koji je pokazatelj gospodarskog rasta i razvijenosti određenog područja. Sukladno navedenim propisima Općina Bol razvrstana je V. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka Republike Hrvatske.

OPĆINA	Vrijednosti osnovnih pokazatelja					Indeks razvijenosti i skupine		
	Prosječni dohodak <i>per capita</i>	Prosječni izvorni prihod <i>per capita</i>	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u st. 16-65 godina	Indeks razvijenosti	SKUPINE	
	2006.- 2008.	2006.- 2008.	2006.-2008.	2001.-1991.	2001.			
Bol	28.424	7.503	8,0%	111,6	85,41%	136,25%	>125%	V.

Tablica 8. - Ocjena i razvrstavanje Općine Bol prema razvijenosti

IZVOR PODATAKA: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, TABLICA: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini (www.mrrfeu.hr)

3.2. Ugostiteljstvo i turizam

U planiranju budućeg razvitka turizma općina Bol posebnu pažnju posvećuje prostornim mogućnostima i najvećem mogućem broju turista koje naselje i općina može prihvatiti u određenom dijelu godine, a što je uvjetovano sadašnjim i planiranim poboljšanjem kapaciteta postojeće komunalne infrastrukture. Pri tome se misli na najveći mogući broj gostiju koji se istovremeno mogu naći na području općine i naselja bez da dođe do većih poremećaja fizičkog, gospodarskog i socio-kulturnog okoliša, poštujući istovremeno i očekivanu razinu usluge od strane posjetitelja. S obzirom na postojanje dovoljnog broja smještajnih kapaciteta kao osnovnih oblika turističke ponude u Bolu, prioritarno usmjerenje u razvoju turističke djelatnosti treba biti ka njihovoj obnovi i podizanju njihove kategorije i pratećih sadržaja, a nikako ne na izgradnji novih *smještajnih turističkih sadržaja* (hotela, apartmanskih naselja i apartmana i sl). s pratećim sadržajima. Neodgovarajući porast ostalih uvjeta za kvalitetnu turističku ponudu može dovesti do potpuno drugog rezultata: smanjenje broja gostiju i nedolazak stalnih.

Za razvoj novih turističkih sadržaja PPUO Bol predviđa uređenje područja **Drasin**, površine obuhvata 10,0 ha, namijenjenog za izgradnju hotela, s pratećim športsko - rekreacijskim i sl. sadržajima. kako bi se podigla kvaliteta usluge, PPUO-om je propisana i najmanja građevna čestica od 4000 m², uz koeficijent izgrađenosti ne veći od 25% i broj katova od najviše P+1.

Od gospodarskih sadržaja unutar GPN, PPUO daje naglasak na iskorištavanje postojećih i planiranje novih površina za razvoj i uređenje turističkih sadržaja (T1) - hotela. U daljnjoj razradi ovo područje može se promatrati kroz naredne prostorne cjeline:

- *turistička zona* **Bijela kuća**, površine 2,1945 ha, zona za izgradnju manjih hotela i pratećih sadržaja;
- *turistička zona* **Podbarje**, površine 0,8802 ha, zona za izgradnju hotela;
- *turistička zona* **Borak-Potočine**, površine 17,2952 ha, zona za izgradnju hotela i pratećih sadržaja;
- *turistička zona* **Podbarje**, površine 0,4155 ha, zona za izgradnju turističkog naselja;
- *turistička zona* hotel **Adria**, površine 0,13 ha, zona za izgradnju hotela;

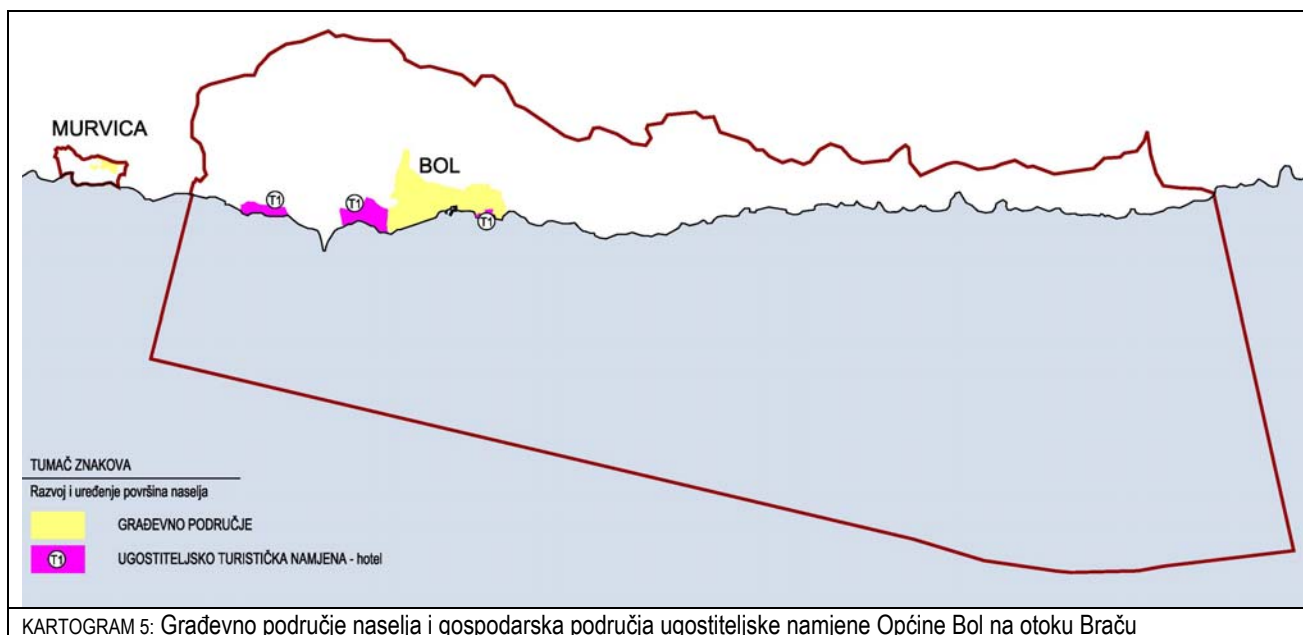
Ukupna planirana površina za turističko ugostiteljsku djelatnost iznosi 20,7854 ha.

Turističko područje **Borak-Potočine**, namijenjeno je dogradnji i obnovi postojećeg hotela, apartmana sa ugostiteljskim, zabavnim, športsko - rekreacijskim i sl. sadržajima. Svaka nova turistička izgradnja trebala bi biti kategorizirana s najmanje četiri zvjezdice prema *Pravilniku o kategorizaciji ugostiteljskih građevina*. Izgradnja i uređenje prostora provodit će se temeljem PPUO-om propisanog UPU-a za čitavo područje.

Turističko područje **Bijela kuća** namijenjeno je za obnovu postojećih turističkih sadržaja hotela i paviljona, kao i izgradnji novih na mjestu starih paviljona te izgradnji dodatnih ugostiteljskih, zabavnih i športsko - rekreacijskih sadržaja. PPUO-om je propisano da sve nove zgrade sa smještajnim sadržajima moraju biti projektirani da se uvrste u kategoriju sadržaja s četiri zvjezdice, prema *Pravilniku o kategorizaciji ugostiteljskih građevina*. Izgradnja i uređenje prostora provodit će se temeljem PPUO-om propisanog UPU-a za čitavo područje.

Turistička zona **Podbarje** namijenjeno je za izgradnju hotela, odnosno za izgradnju turističkog naselja. Izgradnja i uređenje oba prostora provodit će se temeljem PPUO-om propisanog UPU-a za čitavo područje.

U navođenju gospodarskih mogućnosti općine Bol ne smije se zaboraviti na jednu razmjerno novu ponudu koja je vrlo tražena na ovom dijelu Jadrana - **Nautički turizam**. Na području Općine ne postoji marina ili turistička luka. PPUO predviđa izgradnju luke otvorene za javni promet, lokalnog značaja u čijem se manjem dijelu može urediti prostor za privez plovila. Predviđa se i luka za posebne namjene u čijem manjem dijelu također može se predvidjeti prostor za privez plovila. Izrada prostorno-planske dokumentacije koja bi omogućila daljnju razradu projektne dokumentacije upravo je u tijeku. U uvali *Dračeva luka* planirano je sidrište koje bi se moglo koristiti u određenom dijelu godine.

KARTOGRAM 5: Građevno područje naselja i gospodarska područja ugostiteljske namjene Općine Bol na otoku Braču

Na kraju, ne zbog najmanje važnosti, treba spomenuti i **Sportski turizam** (jedrenje, ronjenje. i sl.) kojim se mogu popuniti turistički kapaciteti i van turističke sezone.

U narednom razdoblju treba naročitu pažnju i aktivnosti usmjeriti na uvođenje posebnih oblika turizma kao što je to **Ribarski turizam**.

Pored izgradnje zgrada sa smještajnim kapacitetima, uređenja dopunskih sadržaja, potrebno je poboljšanje mreže servisnih, ugostiteljskih, trgovačkih i uslužnih sadržaja u naselju. Kao cilj za unapređenje turističke ponude treba vidjeti i podizanje komunalnog standarda kroz daljnju izgradnju i poboljšanje infrastrukture, lokalnih prometnica, javnih površina, parking površina i sl.

3.3. Poslovne djelatnosti

Na području Općine Bol kao izdvojena poslovna zona PPUO-om Bol planirano je poslovno-komunalno-servisno područje **Podbarje**, koja se nalazi uz državnu cestu, veličine 2,1155 ha (*komunalno servisna Gornje Podbarje* površine 0,4045 ha i *komunalno servisna Donje Podbarje* površine 1,7110 ha). Područje obuhvaća postojeće izgrađene poslovne, komunalno-servisne sadržaje i skladišne sadržaje i dio neizgrađenog prostora namijenjenih istim takvim sadržajima. Prosječna veličina građevne čestice planirana je sa 3000 m², s time da najmanje 20% površine čestice mora biti krajobrazno uređeno. Izgradnja, obnova i daljnje uređenje ovog područja provodit će se na temelju UPU-a.

3.4. Uslužno-trgovačke i servisne djelatnosti

Prostornim planom uređenja Općine Bol ispunjeni su svi planerski uvjeti za razvoj novih i obnovu postojećih uslužnih, trgovačkih, servisnih i sličnih djelatnosti i to unutar građevnog područja naselja kao i u izdvojenim dijelovima građevnog područja naselja i izvan naselja.

3.5. Društvene djelatnosti

Kako općinsko središte Bol predstavlja administrativno-upravno i uslužno središte s mogućnostima razvitka odgovarajućih radnih i uslužnih funkcija, koje su potrebne općini to su svi postojeći, kao i planirani društveni sadržaji i namjene unutar građevnog područja naselja. Dimenzioniranje sadržaja vrši se u skladu s tekućim potrebama i posebnim propisima, a Prostornim planom su određena područja u kojima se već nalaze ili će se smjestiti sadržaji društvenih djelatnosti. Pojedine funkcije nalaze se u sklopu pretežno stambenih područja, a za nove nije posebno propisan i utvrđen točan položaj. Svaka planirana društvena namjena ili sadržaj mora u potpunosti ispunjavati posebne uvjete utvrđene PPUO-om Bol.

Kako se grad Split (s kojim Bol ima stalnu brodsku vezu) javlja kao veće regionalno i županijsko središte u kojemu se nalaze većinom sve najvažnije središnje funkcije, službe i sadržaji na razni županije (upravne, pravosudne, samoupravne, financijske, odgojno obrazovne, zdravstvene, socijalne, uslužne i druge) kojemu gravitiraju sva lokalna (općinska) to će se većina potreba stanovnika i gostiju Bola ostvarivati preko istih u Splitu. Grad Supetar, kao manje regionalno središte, sadrži značajnije središnje otočne funkcije na razni županije (upravne, pravosudne, samoupravne, financijske, odgojno obrazovne, zdravstvene, socijalne, uslužne i druge) kojemu gravitiraju sva lokalna (općinska) središta sa svojim stanovništvom pa tako i općina Bol sa svojim stanovništvom i gostima.

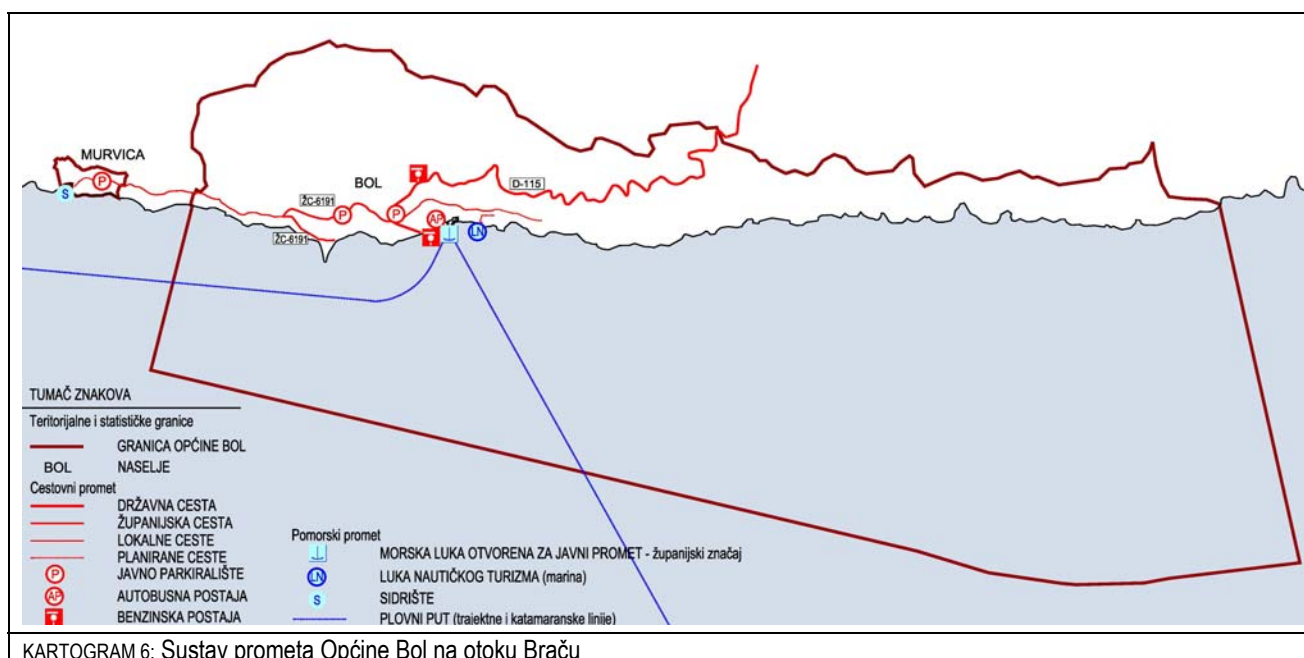
Općinsko središte Bol je područno (malo razvojno) središte koje predstavlja administrativno-upravno, prometno i trgovačko središte kojemu gravitira čitava općina. U tom središtu su zastupljeni sadržaji, namjene, usluge i službe koje su od značaja za cijelo područje. Naselje Murvica iako je statistički promatrano označeno kao naselje, gubi svoje funkcije naselja. Sve funkcije u općinskom središtu Bolu treba razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom ovog kraja povezano s njegovim brojem stanovnika koje mu gravitira i koristi te usluge. Ovakav sustav središnjih naselja na ovom prostoru na racionalan način približava središnje i druge funkcije stanovništvu i drugim korisnicima, osobito one koje su im potrebne u svakodnevnom životu, pružajući im približno jednake uvjete života, pa tako doprinosi porastu kvalitete i standarda njihova života.

4. Opremljenost prostora infrastrukturom

4.1. Komunalna infrastruktura

CESTOVNI PROMET

Položaj općine Bol u prometnom sustavu Splitsko-Dalmatinske županije determiniran je svojim položajem u južnom središnjem dijelu otoka Brača. Primarni pravac cestovne povezanosti Bola s ostalim dijelovima Brača (pa onda i županijskim središtem) je preko državne prometnice D-115 (Bol – Gornji Humac - Supetar), jer je to jedina cestovna veza Bola s ostalim mjestima na otoku, a u nastavku preko trajekta iz Supetra s županijskim središtem Splitom.

Županijskom cestom Ž6191 naselje Bol povezano je sa Zlatim ratom, a dalje prema Murvici vodi nerazvrstana cesta. Naselje Bol je isto tako jednom nerazvrstanom cestom povezano s grobljem istočno od naselja. *Okosnicu budućeg javnog cestovnog prometnog sustava, sa planiranim zahvatima* čine:

Promet u mirovanju riješen je javnim ili privatnim parkirališnim/garažnim prostorom na dva veća parkirališta i to uz križanje državne i županijske ceste i zapadno od teniskog stadiona. PPUO Bol predviđeno je da se prilikom projektiranja i gradnje novih građevina obvezno osigura potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta na samoj građevnoj čestici na kojoj se planira graditi nova zgrada. Ovom odredbom spriječio bi se prometno zagušenje u vidu manjka parkirališnih mjesta. međutim, za postojeće sadržaje i namjene, kako i kratkotrajne posjetitelje (turiste) potrebno je svakako pronaći rješenje spremanja vozila u mirovanju u zajedničke parkirališno-garažne zgrade koje bi se planirale na ulazu u naselje. U tom slučaju, odgovarajućom prostorno-planskom dokumentacijom treba planirati obnovu dijela prometnica po naselju Bol, kojima bi se moglo kretati vozilo javnog prijevoza koje bi i stanovništvo i goste razvozilo od parkirališno-garažnih lokacija do njihovog odredišta ili bar u neposrednu blizinu istog. U javni prijevoz već sada se može uračunati prijevoz kupaca od Bola do *Zlatnog rata* posebnim vozilom (linija od Studenca uz Benačicu do *Zlatnog rata* i druga od Samostana obilaznicom do *Zlatnog rata*). Obje linije sastaju se na križanju državne ceste, županijske ceste i bolske obilaznice, gdje je i planirana izgradnja zajedničkog parkirališta/garaže.

POMORSKI PROMET

Postojeći i planirano proširenje omorskog prometa odvijati će se preko morske luke otvorene za javni promet (lokalnog značaja). Ova luka namijenjena je za privez plovila domaćeg stanovništva, dolazak gostiju, izletničkih brodova, *barkariola* koji voze na *Zlatni rat*, putničkih plovila linijske plovidbe te u manjem dijelu nautičara. Radi odvijanja pomorskog prometa između Bola i Zlatnog rata (oko kojeg se ne smiju sidriti izletnički ni drugi brodovi), u ovoj luci od velike važnosti biti će prostor upravo za *barkariole* koji prevoze kupče na Zlatni rat. Zabranom sidrenja oko Zlatnog rata trebat će u spomenutoj luci naći smještaj i za izletničke brodove koji dovoze kupče u Bol iz drugih dijelova otoka Brača, kao i okolnih otoka, a kojima je cilj kupanje na Zlatnom ratu.

Danas postoji jedna redovna brodska linija Jelsa – Bol - Split, a u skoroj budućnosti treba razmišljati o pojačanju te linije tako da se polasci odvijaju istovremeno u Splitu i Jelsi.

U dijelu Bola, istočno od lukobrana do nekadašnje tvornice ribe, planira se uređenje morske luke za posebne namjene - športsko-rekreacijske. Tu se već nalazi dizalica za dizanje i spuštanje plovila u more, kao začetak te lučice. *U uvali Dračeva luka planirano je privezište*. Unutarnji plovni put povezuje planiranu luku s morskim lukama izvan područja općine.

ZRAČNI PROMET

Općina Bol nema na svom području niti aerodrom niti sletjelište, a što je zbog reljefa i oblića terena potpuno nemoguće i planirati. Međutim, pružanje usluga iz zračnog prometa za potrebe općine Bol odvija se preko zračne luke Brač, koja se nalazi na području općine Pučišća.

POŠTA I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Na području općine Bol HT-TKC Split ima izgrađenu telefonsku centralu *RSS Bol* – kapaciteta 1280 telefonskih priključaka (uključeno 1080 priključaka), a pokriva telefonske pretplatnike samog mjesta Bol. Ova centrala je svjetlovodnim i radio vezama spojena na lokalnu automatsku telefonsku centralu AXE 10. Telefonska mreža izvedena je podzemno. U slučaju potrebe za novim *zemaljskim priključcima* izgradit će se telefonskih centrala. Na području vrha Vidove gore iznad Bola postavljen je pretvarač HRT-a (na 778 m.n.m.). Uređaji su snage 3 x 10 W TV i 15 W FM.

Pošta

U planskom razdoblju očekuje se osuvremenjivanje sustava pošte, uređenje poštanskog središta koje će sadržavati sve pripadajuće stručne službe. Na području općine nalazi se jedna jedinica poštanske mreže u Bolu.

ELEKTROOPSKRBA

Na temelju pretpostavke kretanja broja korisnika i prostornog rasporeda potrošača, PPUO-om je utvrđena mreža elektroopskrbnog sustava općine Bol. Prostorna raspodjela potrošača predstavlja energetske osnovu planiranog sustava elektroopskrbe. Sustav opskrbe električnom energijom na području općine Bol

obuhvaća prijenosna i transformatorska postrojenja. Na području općine Bol nema elektroprijenosnih građevina. Uz samu granicu općine Bol, na području općine Nerežišća nalazi se DV 110 kV koji iz uvale *Slatina* ide podmorskim kabelom u uvalu *Vela travna* na otoku Hvaru. Na području općine Bol u distribucijskom sustavu nalaze se slijedeće elektroenergetske građevine:

DV 35 kV preko Vidove gore do TS "Bol" 35/10 kV i dalje DV 35 kV prema kabelskoj kućici KK u uvali Dračeva luka te u nastavku podmorskim kablom na otok Hvar. U distribucijskom sustavu na niskonaponskoj razini 10/0,4 kV postoji 14 trafo stanica preko kojih se snabdijevaju potrošači. Daljnja gradnja distributivnih TS 10/0,4 kV vršit će se prema rastu električne potrošnje i rastom broja potrošača.

Prema projekcijama razvoja i izgradnje zgrada za stalno i povremeno stanovanje i boravak te razvoja gospodarstva i djelatnosti PPUO Bol pretpostavio je opće procjene potreba za električnom energijom, a prema slijedećim specifičnim opterećenjima:

- za stanovanje 4 kW / domaćinstvu
- za turističke kapacitete 1 kW/ležaju
- za gospodarske zone (poslovne) 0,04 kW/m² bruto površine
- za športske zone 20 kW/ha

Snabdijevanja krajnjih korisnika električne energije iz distribucijskih TS-a vrši se mrežom niskog napona nadzemnim i podzemnim vodovima. Proširenje i rekonstrukcija 10 kV i niskonaponske mreže odvijati će se u skladu sa potrebama, odnosno razvojem gospodarstva na području općine. Na području općine Bol trebalo bi što je više moguće koristiti i dodatne izvore energije: sunčeva energija, energija mora, ...

VODOOPSKRBNI SUSTAV

Vodoopskrbni sustav Općine Bol dio je vodoopskrbnog sustava otoka Brača koji je dio regionalnog vodovoda Omiš – Brač – Hvar – Šolta (Vis). Osnovno obilježje ovog sustava je velika promjena potrošnje. Trenutni vršni kapacitet je oko 630 l/s. Zahvat vodoopskrbnog sustava nalazi se u zasunskoj komori HE *Zakućac*. Od zahvata voda se dovodi čeličnim cijevima profila 800 mm do uređaja za pročišćavanje *Zagrad* koji se nalazi na koti 240 m.n.m. Trenutni kapacitet uređaja je 630 l/s, a planirani 1050 l/s. Od uređaja do obalnog pojasa *Priko* izgrađen je čelični cjevovod profila 500 mm. Iz ovog cjevovoda se odvajaju ogranci za *Omiš zapad*, *Omiš istok* i *Brač*. Prijelaz mora izvršen je s četiri cjevovoda (jednog presjeka 170 mm, 2 presjeka od 202 mm te jednog presjeka od 388 mm). Trenutno je podjela kapaciteta vodoopskrbnog sustava uređaja *Zagrad* slijedeća:

- Omiš 250 l/s
- **Brač 210 l/s**
- Hvar (Vis) 143 l/s
- Šolta 27 l/s

Ukupna količina rezervirana za otoke u iznosu od 380 l/s se dovodi do Brača. U većem dijelu sustav funkcionira gravitacijskim radom čija maksimalna količina iznosi 280 – 300 l/s. U razdoblju najveće potrošnje u rad se uključuje crpna stanica Trstena koja povećava kapacitet dotoka na 380 l/s. Voda se od crpne stanice Trstena dovodi do vodospreme Brač cjevovodom promjera 488 mm. Vodosprema Brač je središnja vodoopskrbna građevina otoka Brača, nalazi se na koti 146 m.n.m., a njen volumen je 2 x 2000 m³. Od vodospreme Brač granaju se tri magistralna ogranka:

- Istočni ogranak od vodospreme Brač do Sumartina promjera cjevovoda 250 – 200 mm, ukupne duljine 26.100 m1.
- Zapadni ogranak od vodospreme Brač do Milne, te nastavak za otok Šoltu promjera cjevovoda 400 – 150 mm, ukupne duljine 22.975 m1.
- Južni ogranak od vodoopskrbe Brač do Bola te nastavak za otok Hvar. Promjer cjevovoda je 400 – 450 mm. Ukupna duljina cjevovoda je 13.570 m1. Cjevovod je dijelom položen u tunel *Vidova gora* čija je duljina 9543 m1 a promjer 230 cm. Dovod vode za naselje Bol se nalazi u sklopu južnog magistralnog ogranka.

Za područje općine Bol koriste se 2 vodospreme i to **Vodosprema Bol 1** koja opskrbljuje niže područje Bola. Kota dna vodospreme je 75 m.n.m., a volumen iznosi 2 x 1000 m³ te **Vodosprema Bol 2** koja opskrbljuje višlje područje Bola. Kota dna vodospreme je na 125 m.n.m., a volumen iznosi 2 x 250 m³. Planirani vodoopskrbne građevine južnog ogranka na području općine Bol je vodoopskrbni podsustav Murvica, s crpnom stanicom *Tunel* novi podmorski cjevovod za Hvar. Ona ima za zadatak da poveća propusnu moć cjevovoda za područje Bola, Murvice i otoka Hvara i to za ukupno 231 l/s, od toga 88 l/s za

južni magistralni ogranak. **Cjevovod Bol – Murvica** ima presjek 150 mm, planirane je dužine 5000 m i služi za vodoopskrbu naselja Murvica.

Osiguranje potrebnih količina vode temeljni je preduvjet razvoja područja, posebno razvoja turizma i poljoprivrede. Potrebna količine vode trebalo bi računati na temelju prihvaćenih standarda srednje dnevne potrošnje i projekcije broja mogućih potrošača u narednom planskom razdoblju za koje će se izraditi PPUO Bol (bar do 2020.g.). Za procjenu potreba za vodom treba koristiti prihvaćene uobičajene srednje dnevne potrošnje.

ODVODNJA

Najveći dio naselja Bol, uključujući i hotelsko naselje, pokriven je postojećim kanalizacijskim sustavom koji je načelno razdjelni, ali u njega ulazi i dio oborinskih voda. Sastoji se od:

- sabirne gravitacijske mreže koja uglavnom prikuplja fekalne otpadne vode i
- obalnog kolektora $\varnothing$ 200 - 300 mm koji prikupljene otpadne vode odvodi do postojećeg podmorskog ispusta dužine 1175 m.

Gradnja građevina za odvodnju fekalne kanalizacije Bola započela je 1978. god. S obzirom da obalni kolektor uglavnom prati obalnu crtu, u sklopu kanalizacijskog sustava nalaze se dvije crpne stanice, koje omogućavaju prijenos voda do ispusta koji je izgrađen na mjestu gdje se spajaju ogranci mjesnog kolektora. Na ovom mjestu je izgrađena i centralna crpna stanica koja omogućava ispuštanje podzemnih voda u more. U trenutku završetka ovog *Izvešća* kanalizacijska mreža za krajnji istočni dio naselja je izgrađena, ali nije bila još spojena na cijeli sustav odvodnje naselja Bol. S obzirom da je jedan dio postojećeg kolektora u središnjem dijelu mjesta izgrađen s profilom $\varnothing$ 200 mm, on predstavlja usko grlo daljnjem povećanju protoka otpadnih voda, pa ga je stoga potrebno rekonstruirati. Kako bi se zaokružila cjelina kanalizacijskog sustava Bola, potrebno je riješiti pitanje pročišćavanja otpadnih voda, u svrhu čega je potrebna izgradnja uređaja za mehanički pred tretman otpadnih voda, koji bi se nalazio u čvrstom objektu na mjestu gdje se nalazi centralna crpna stanica podmorskog ispusta.

Fekalna kanalizacija se sastoji od slijedećih građevina:

- *glavnog obalnog kolektora dužine cca 1250 m,*
- *mjesne gravitacijske mreže po ograncima, zapadnog ogranka mjesne mreže kojim se odvođe otpadne vode hotela «Zlatnog rata» (gravitacijski kolektor i jedna crpna stanica),*
- *crpne stanice «Kod pumpe» (ugrađene su dvije uronjene crpke, radna i rezervna, pojedinačne snage 2,6 kW),*
- *centralne crpne stanice namijenjene za skupljanje otpadnih voda i tlačenje u podmorski ispust (ugrađene su dvije uronjene crpke, radna i rezervna pojedinačne snage 6,85 kW i 6,8 kW),*
- *podmorskog ispusta koji je dimenzioniran na hidrauličko opterećenje od 57,4 l/sek, izrađenog od PEHD cijevi 280/246,8 mm, dužine 1175 m,*
- *difuzora izrađenog od PEHD cijevi u dužini od 180 m, počinje na dubini 70, a završava na dubini od 77 m, promjeri difuzora su: 280/246,8 mm u dužini od 80 m, 250/225 u dužini od 60 m, te 225/198 u dužini od 40 m; difuzor ima 10 oštroidnih otvora na svakih 20 m i završni otvor.*
- *dva evakuacijska preljeva dužine 150 m: jedan iz okna prije crpne stanice «Kod pumpe» i jedan iz centralne crpne stanice paralelno sa podmorskim ispustom.*

Planira se izgradnja još slijedećih građevina za potrebe kanalizacijskog sustava naselja Bol:

1. *Kanalizacijska mreža*
 - 1.1. *Sekundarni cjevovodi $\varnothing$ 250 mm l = 1.155 m*
 - 1.2. *Kolektor $\varnothing$ 300 mm l = 200 m*
 - 1.3. *Crpna stanica (2 crpke Q = 5 l/s)*
2. *Zamjena postojećeg cjevovoda $\varnothing$ 200 -250 mm s $\varnothing$ 300 mm l = 585 m*
3. *Biološki uređaj za predtretman otpadnih voda*
4. *Mehanički uređaj za predtretman otpadnih voda u čvrstom zatvorenom objektu s finom automatskom rešetkom i spiralnom presom, koji bi se izgradio u prvoj fazi.*

UREĐENJE VODOTOKA I VODA

Na području općine Bol ne postoje stalni površinski vodeni tokovi, ali postoje četiri značajna bujična vodotoka: Koštila potok, Podborje potok – bujica Bretanida, Miljena potok i Manastir potok te niz manjih tokova koji se oblikuju u valama i dolinama. Bujični tokovi koji vodu s obronaka Vidove gore odvođe u more, zbog velikih šteta koje su se povremeno kroz povijest događale, najvećim dijelom su regulirane još za

vrijeme Austro-Ugarske monarhije. Tako su uređena dva bujična toka koji prolaze kroz naselje Bol i to Miljena potok i Manastir potok. Buični vodotok Podborje potok – bujica Bretanida, još uvijek nije u potpunosti uređen.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) propisano je da predstavničko tijelo općine povremeno razmatra *Izvešće o stanju okoliša*, koje se izrađuje za razdoblje od četiri godine, a izrađuje ga nadležno upravno tijelo županije u suradnji s općinom. Za Općinu Bol do sada nije izrađeno takvo *Izvešće*.

GOSPODARENJE OTPADOM

Općina Bol nema određeno mjesto za odlaganje (konačno zbrinjavanje) krutog otpada, već se on skuplja i odvozi na uređeno odlagalište *Košej* na području općine Pučišća, koje je određeno Županijskim prostornim planom. Na području općine Bol očekuje se daljnji porast količine komunalnog i tehnološkog otpada te građevinskog otpada. Procjena porasta komunalnog otpada temelji se na procjeni broja stalnih i povremenih stanovnika i daljnjeg gospodarskog razvoja. Količina komunalnog otpada procjenjuje se na temelju vrijednosti za stalne stanovnike s 0,50 – 0,75 kg/st te turiste s 0,90 kg po turističkom noćenju. Porast tehnološkog otpada očekuje se u skladu s porastom gospodarskog razvoja općine.

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

5.1. Zaštita prirode

Na području općine Bol, u smislu *Zakona o zaštiti prirode* nalaze se slijedeća područja zaštićenih dijelova prirode *Zlatni rat* *Vidova gora*. *Zlatni rat* prvo je 1965. bio proglašen **rezervatom prirodnog predjela**, da bi 2002. bio proglašen **zaštićenim krajobrazom**. *Vidova gora* je 1970. proglašena **rezervatom prirodnog predjela**, a 2001. **zaštićenim krajobrazom**.

Vidova gora je pokrivena dominantnom vegetacijom dalmatinskog crnog bora i predstavlja jedinstveni ekosustav na srednje dalmatinskim otocima i veliku krajobraznu vrijednost. Zbog svoje veće nadmorske visine i relativne udaljenosti od mora ima hladniju klimu nego veći dio dalmatinskih otoka. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko dalmatinske županije ovlaštena je za provođenje radnji vezanih za zaštitu, održavanje, očuvanje i korištenje Vidove gore.

5.2. Područja nacionalne ekološke mreže

Ekološka mreža je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom bio-geografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti koju čine ekološki značajna područja za Republiku Hrvatsku, a uključuju i ekološki značajna područja Europske unije Natura 2000 važnih za očuvanje ugroženih divljih svojti i stanišnih tipova. Područja ekološke mreže u Hrvatskoj, sukladno ekološkoj mreži Europske unije NATURA 2000, podijeljena su na međunarodno važna područja za ptice te područja važna za ostale divlje svojte i stanišne tipove. Prema Uredbi o ekološkoj mreži Republike Hrvatske (NN 124/13) na području Općine Bol nalaze se:

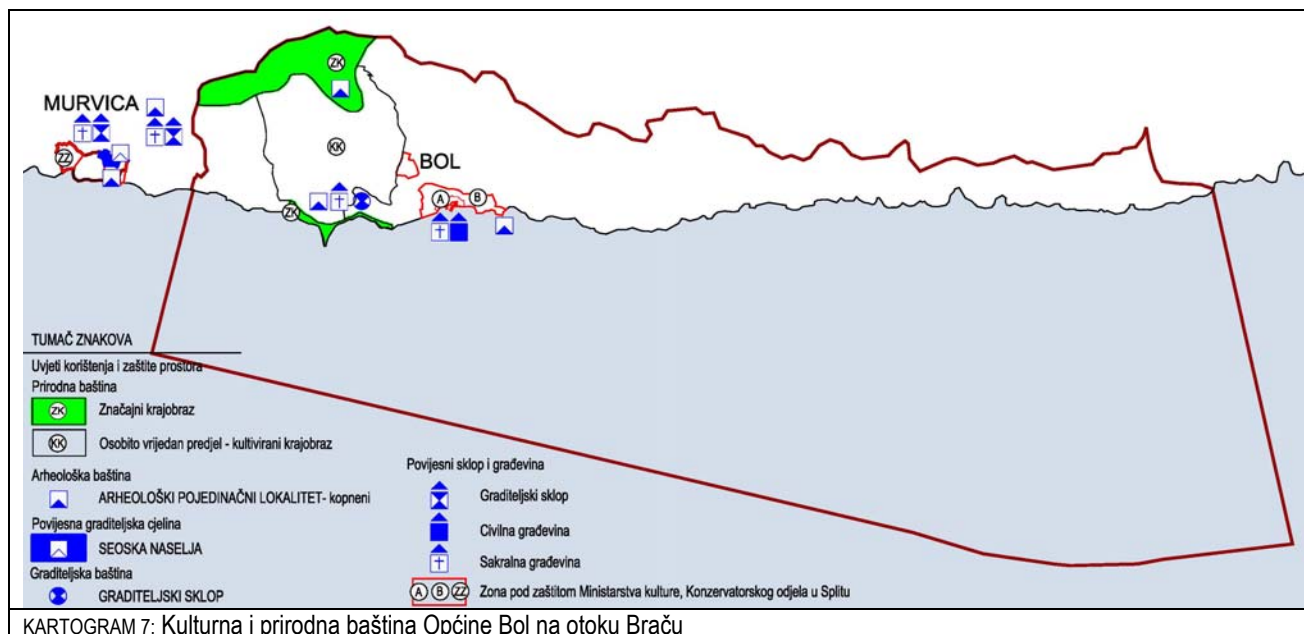
Redni broj		Naziv područja	Oznaka
1		Vidova gora	HR2000937
2		Zlatni rat na Braču - podmorje	HR3000120
3		Brač - podmorje	HR3000127
4	Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove	Zlatni rat na Braču - kopno	HR2001099

TABLICA 10. Područja ekološke mreže RH

IZVOR PODATAKA: Uredba o ekološkoj mreži Republike Hrvatske (NN 124/13), Državni zavod za zaštitu prirode (www.dzpz.hr)

5.3. Kulturna dobra

Na području općine Bol nalaze se brojni kulturno-povijesna dobra i vrijednosti koje možemo svrstati u nekoliko kategorija. tako su prepoznati i zaštićeni graditeljski sklopovi, civilne i sakralne građevine i arheološki lokaliteti:

I. GRADITELJSKI SKLOP

1. Dračeva luka, crkva i kompleks kuća 1519. g. (reg. br. 235)
2. Crkva i kuća pustinja Stipančić-Picokare 1519. g. (reg. br. 259)

II. CIVILNE GRAĐEVINE

1. Kuća Vusio, XVII-XVIII st. (reg. br. 231)
2. Barokna kuća - Galerija Branko Dešković XVII st. (reg. br. 258)
3. Gotička kuća XVII st. , reg. br. 232)
4. Mlin (vjetrenjača), evidentirani spomenik kulture
5. Koštalo – prapovijesna gradina (reg. br. 301)
6. Zgrada čitaonice (reg. br. 891)
7. Zgrada hotela Bijela kuća (reg. br. 892)
8. Kuća u kući zvana Paloc, evidentirani spomenik kulture
9. Zgrada «Prve dalmatinske vinarske zadruga» i škole, evidentirani spomenik kulture
10. *Pjaceta* sa Studencem, registrirani spomenik kulture
11. Trg ispred župne crkve
12. Loža
13. Kuća iz 1893. godine, evidentirani spomenik kulture
14. Kuća iz XVIII stoljeća, evidentirani spomenik kulture
15. Zgrada čitaonice Dva ferala, registrirani spomenik kulture
16. Kuća Lode, evidentirani spomenik kulture 19. stoljeća.
17. Perivoj Martinis – Marchi, evidentirani spomenik kulture
18. Kuća Marinković (Nikolorića dvori) sklop iz 18. st. (reg. br. 1103)
19. Hotel Bretanida (preventivna zaštita)

III. SAKRALNE GRAĐEVINE

1. Župna kuća Gospe od Karmena, registrirani spomenik kulture
2. Crkva Sv. Ivana XI st. (reg. br. 229)
3. Dominikanska crkva XV st. (reg. br. 223)
4. Crkva Sv. Petra i Pavla
5. Crkva Sv. Ante, registrirani spomenik kulture
6. Crkvica Sv. Lucije

IV. ARHEOLOŠKI LOKALITETI

1. Arheološki lokalitet Glavica
2. Arheološki lokalitet Koštilo
3. Arheološki lokalitet Rat – antička cisterna
4. Arheološki lokalitet Murvica
5. Arheološki lokalitet Zmajeva špilja

5.4. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća**POPLAVE**

Na području općine Bol, kao u većini vapnenačkih i kraških područja, nema površinskih tokova, izuzev za jakih kiša kada nastaju bujice koje su stvorile vododerine koje predstavljaju obilježje otočkog i općinskog krajolika. Na području Bola prisutno je više bujica, koje su dosta aktivne, a većim dijelom su uređene osim bujice *Potočine* koja erodira zemljište u svom toku.

POTRES

Svaki **potres** iznad VI stupnja MCS skale po našim propisima smatra se elementarnom nepogodom. Do sada na području otoka nisu zabilježeni razorni potresi, ali s obzirom na činjenicu da ovo područje pripada seizmološkoj zoni VII stupnja MCS skale kod građevinskih zahvata, posebno većih moraju se respektirati potresne sile prilagođavanjem uvjeta građenja. Pri potresu od VI stupnja jakosti sigurni su samo novije (armirano-betonske) građevine dok bi teža i masovna oštećenja pretrpjele zgrade u starim jezgrama naselja. Stariji dijelovi naselja datiraju još iz 16. stoljeća (tipična pučka arhitektura duž uskih ulica, visine 1-2 kata, građene u kamenu, vapnenom malteru, s debljinom zidova do 80 cm, a za pokrov korištene su kamene ploče i kupa kanalice. Ova obilježja ukazuju na mogućnost većeg rušenja i zakrčenja ulica.

6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prema odredbama članka 8. *Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru* (NN 117/12) sastavni dio *Izvješća* su slijedeći prostorni pokazatelji za čije izvore su korišteni prostorno-planski dokumenti Općine Bol i ostala dostupna dokumentacija i Studije.

	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj		Podaci	Izvor podataka
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1	Broj stanovnika 2011. godine	1630	DZS
			2	Indeks kretanja stanovnika (2011/2001)	98,13	
			3	Prirodni prirast stanovništva		
		B. Razmještaj i struktura domaćinstava	1	Broj domaćinstava	589	
			2	Indeks rasta broja domaćinstava	107,09	
			3	Prosječna veličina domaćinstva	2,7 osoba/ dom	
1.2.	SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj		Indeks razvijenosti	136,25%	MRRFEU
				Stupanj razvijenosti	V. (>125%)	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1	Broj naselja	2	DZS
			2	Gustoća naselja 2011.	0,05 naselja/ 1000 km ²	
			3	Gustoća naseljenosti 2011.	41,44 st/km ²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	Površina naselja	1	Površina Općine Bol	2485 ha	PPUO
		Građevna područja (GP)	1	Površina GP naselja – ukupno planirana	104,55 ha	
			2	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu Općine	4,21%	
			3	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu Općine	2,35%	
			4	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	44%	

	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	Građevna područja (GP)	5	Broj stanovnika/ ukupna površina GP	15,59 st/ ha	PPUO
			6	Broj stanovnika/ izgrađena površina GP	27,84 st/ ha	
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVNA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevna područja (IGP)	1	Površina IGP izvan naselja – ukupno planirana	26,2936 ha	PPUO
			2	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu		
			2a	Ugostiteljsko-turistička namjena	15,99 ha	
			2b	Sport i rekreacija	10,3036 ha	
			2c	Površina groblja	1,2118 ha	
			3	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP		podatci nisu dostupni u važećoj PPD
			4	Broj turističkih postelja po km² obalne crte		
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	Cestovni promet	1	Duljina cesta po vrstama		HAC, HC, ŽUC
				- državne ceste (D 113)	11,11 km	
				- županijske ceste (ZC 6191)	2,96 km	
				- ostale ceste unutar naselja Bol	13,14 km	
			2	Udio pojedinih vrsta cesta		
				- državne ceste (D 113)	40,83%	
				- županijske ceste (ZC 6191)	10,87%	
				- ostale ceste unutar naselja Bol	48,30%	
			3	Cestovna gustoća (dužina cesta/ površina područja)	1,09 km/ km²	
		Pomorski promet	1	Broj luka prema vrsti		MPPI
				Morska luka otvorena za javni promet županijskog značaja	1	
				Morska luka za posebne namjene - nautički turizam, marina	1	
				Sidrište	2	
			2	Površina kopnenog dijela luke		podatci nisu dostupni u važećoj PPD
			3	Luke nautičkog turizma prema broju vezova		
		Elektroničke komunikacije	1	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0/100 st	HAKOM
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	Opskrba električnom energijom	1	Duljina elektroopkrbnih vodova	13,25 km	PPUO
			2	Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti		HEP
				35 kV	52,52 %, 6,96 km	
				ostalo	47,48%, 6,29 km	
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1	Duljina javne vodoopkrbne mreže	16,26 km	HRV. VODE
		Pročišćavanje otpadnih voda	1	Duljina kanalizacijske mreže	5,77 km	
			2	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj	3	
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA					
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1	Površina poljoprivrednog zemljišta		podatci nisu dostupni u važećoj PPD
			2	Udio poljoprivrednog zemljišta		
			3	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku		
		B. Šumarstvo	1	Površina šumskog zemljišta		
			2	Udio šumskog zemljišta		
			3	Površina šumskog zemljišta po stanovniku		

4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	C. Vode	1	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more ...)	nema	
			2	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS/županije/države	nema	
			3	Dužina vodotoka	nema	
		D. Morska obala	1	Morska obala – dužina obalne crte	19,04 km	PPUO
		E. Mineralne sirovine	1	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	0	podatci nisu dostupni u važećoj PPD
4.2.	ZAŠTIĆNE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1	Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti		PPUO
			2	Broj i površina posebno zaštićenih područja (NATURA 2000)	3	
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	32	PPUO
			2	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara		
			3	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara		
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		* opisano u pisanom dijelu Izvješća		
5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA						
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIH PLANOVA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1	Broj donesenih PP	4	općina
			2	Broj donesenih izmjena i dopuna PP	1	općina
			3	Broj PP u izradi	3	općina
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama		u trenutku izrade izvješća podatci nisu bili dostupni
5.3.	INSPEKCIJSKI NADZOR		1	Nadzor urbanističke inspekcije (broj rješenja)		
			2	Nadzor građevinske inspekcije (broj rješenja)		

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOGA UREĐENJA

1. Izrada dokumenata prostornoga uređenja

1.1. Strateški dokumenti prostornog uređenja

Strateški dokument prostornog razvoja za područje Općine Bol je **Prostorni plan uređenja Općine Bol** (Službeni glasnik Općine Bol 8/07, 6/13). *Prostorni plan uređenja Općine Bol* izrađen je u skladu s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije (SGSDŽ broj 01/03, 08/04, 05/05, 05/06, 13/07) te je usvojen 2007. godine. Prostorni plan je izrađen od strane **A+u** atelje-a za arhitekturu i urbanizam doo, iz Komiže. Najveća zamjerka ovom Planu je netočnost podataka o veličinama površina pojedinih namjena i načina korištenja u prostoru Općine. Naime, podatci iz tablice u poglavlju 3 pisanog obrazloženja PPUO Bol ne odgovaraju podatcima koji se dalje spominju i tekstu, ili pak ti podatci nisu uopće uvršteni u propisanu tablicu. PPUO čak koristi podatke iz PP SDŽ koji su zasnovani na prethodno važećem Prostornom planu otoka Brača! Iz toga su onda i proizašli zaključci koji ne odgovaraju istini. Na primjer: *Građevinsko područje naselja Bol prema PP otoka Brača iznosi 99,5914 ha od čega je izgrađeno 80,7686 ha odnosno 81,10 % pa je moguće njegovo povećanje za najviše 20 % izgrađenog dijela. Planirana površina naselja Bol je 102,9153 ha.* Međutim tu ima još jedan propust, naime u površinu općine uopće nije uračunata površina mora (pomorskog dobra) koje pripada općini Bol. Činjenica da je Općina Bol obalna općina, svrstava ju u grupu jedinica lokalne samouprave koja ima vrlo velike mogućnosti razvoja turizma isključivo zahvaljujući toj činjenici, a koja uopće nije navedena u PPUO Bol.

Nadalje, nije jasno zašto se u kartografskom prikazu 1 *Korištenje i namjena površina* nalaze zasebno označene površine društvene namjene unutar GPN Bol, kada u pisanom dijelu Plana jasno piše da je: *Građevinsko područje naselja Bol je dominantno mješovite namjene – pretežito stambene u okviru koje prevladava stanovanje kao osnovna funkcija u kojima se već nalazi ili se planira gradnja obiteljskih i više stambenih građevina uz mogućnost smještaja pratećih sadržaja stanovanju koji ne zahtijevaju posebne zone i ne utječu negativno na kvalitetu življenja u naselju, kao što su administrativno upravni, obrazovni, zdravstveni, kulturni, vjerski, športsko-rekreacijski, poslovni, trgovački, turistički i ugostiteljski sadržaji, servisni sadržaji, prometne i zelene površine i objekti komunalne infrastrukture i uređaji. Ove površine uključuju i manje poslovne i gospodarske sadržaje te pojedinačne radne sadržaje, komplementarne osnovnoj namjeni. Planiraju se još površine gospodarske namjene-ugostiteljsko turističke i športsko rekreacijske namjene.*

1.2. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja

Prostornim planom uređenja Općine Bol (Službeni glasnik Općine Bol 8/07, 6/13) propisana je izrada ukupno 6 planova užih područja (urbanističkih planova uređenja) i to:

1. Urbanistički plan uređenja naselja Bol
2. Urbanistički plan uređenja turističke zone Bijela kuća
3. Urbanistički plan uređenja turističke zone Drasin
4. Urbanistički plan uređenja turističke zone Borak Potočine
5. Urbanistički plan uređenja područja Kupine
6. Urbanistički plan uređenja groblja Sv. Lucije

U nastavku su dati podatci o prostorno planskim i provedbenim dokumentima izrađenim za područje općine Bol, kao i popis svih tehničkih projekata izrađenih na temelju istih. Pored njih je dat kratki opis zahvata i možebitna zabilježba o uočenim nedostacima i nedosljednostima.

	NAZIV PLANA	IZRAĐIVAČ	DATUM DONOŠENJA	OPIS OBUHVATA
01.	PPUO Bol	A+u atelje za arhitekturu i urbanizam doo, Komiža	Službeni glasnik Općine Bol 8/07	Na svim kartama u posjedu Općine nalazi se krivi broj Službenog glasnika općine Bol, a u kojem je navodno objavljena Odluka o donošenju PPUO (5/99). Na karti 3.4. <i>Uvjeti korištenja i zaštite prostora - područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite</i> , u tumaču znakovlja stoji da se propisuje izrada UPU naselja Bol u mj. 1:2000/1000. Kako to da se onda UPU izradio u mjerilu 1:5000". Tumači znakovlja i prateće boje na karti 1. Korištenje i namjena površina te karti 4. <i>Građevinska područja</i> nisu izrađene i otisnute u skladu s Pravilnikom koji je izrađen na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, koji je postao službeni <i>pravilnik</i> za izradu prostorno planske dokumentacije.
02.	ID PPUO Bol	Studio A doo, Zagreb	Sl. gl. O.B. 6/13	Nije jasno razdvojena postojeća od planirane namjene ili načina korištenja u tumaču znakovlja i korištenih boja. Boje korištene na DTK25 i tumaču znakovlja nisu iste. ponovo se za UPU naselja Bol propisuje izrada u mjerilu 1:2000/1000, a on je izrađen od iste pravne osobe u mjerilu 1:5000! Građevna područja prikazana su na način koji nije propisan <i>Pravilnikom</i> - parkirališta, garaže. Područje koje je ovim Planom označeno kao površina za parkirališta i garaže i nalazi se uz zapadni rub naselja Bol te je na taj način unutar UPU-a, UPU-om UOPĆE NIJE OBUHVAĆENO!!!!
03.	UPU naselja Bol	Studio A doo, Zagreb	30.07.2013. Sl. gl. O.B. 7/13	Sastoji se od dvije knjige. Održana je jedna javna rasprava i dvije ponovljene javne rasprave Obuhvat: glavica (samostan dominikanaca) na istoku, izgrađene građevine na sjeveru, te weekend naselje Benačica na zapadu.
04.	UPU groblja Sv. Lucije	Studio A doo, Zagreb	21.01.2013. Sl. gl. O.B. 2/13	Sastoji se od dvije knjige Površina 1,21 ha, potpuno novo groblje jer je staro popunjeno. Planirana je izgradnje mrtvačnice P+1 ili P. Planirana telekomunikacijski priključak za mrtvačnicu, a nema javne rasvjete niti ceremonijalnog prostora. Prostor za oproštaj jednako označen kao i površina za gradnju mrtvačnice. Nema jasno utvrđene podparcelacije i etapnosti provedbe. kako se radi o visinskoj razlici terena Nedostaje kotni plan (horizontalne i visinske kote).
05.	DPU Gospoica-Muškat, Bol	Arhitektonska radionica doo. 312	Sl. gl. O.B. 2/03	Na kartama piše <i>usklađenje s Zakonom o prostornom uređenju i gradnji</i> , ali toga nema na <i>impressum</i> stranici, i nije jasno s kojim <i>Zakonom</i> - nije naveden broj i godina Narodnih Novina.
06.	Konzervatorski elaborat za izradu UPU-a Etno-Eko sela Murvica	APE za arhitekturu, planiranje i ostale poslovne djelatnosti, Zagreb		Konzervatorska podloga koja je izrađena za potrebe izrade UPU-a etno-eko sela Murvica dobila je suglasnost nadležnog ureda. Prijedlog UPU bio je na javnoj raspravi i na ponovljenoj javnoj raspravi, ali je daljnji postupak izrade plana zaustavljen.

1. UPU NASELJA BOL (Sl. Glasnik općine Bol 7/13)

Plan se sastoji iz dvije knjige. U prvoj knjizi nalaze se odredbe za provođenje i kartografski prilozi u mjerilu 1:5000, a u drugoj knjizi nalazi se obrazložjenje plana kao i svi ostali propisani prilozi. Uočeni nedostaci su:

- Površina u ha nije poznata.
- Statistički podatci za UPU prepisani su iz PPUO.
- Na početku teksta PPUO je NAZVAN URBANISTIČKIM PLANOM ŠIREG PODRUČJA!
- Nema novijih podataka o sadržajima u naselju, već samo iz 1999?
- U poglavlju 1.1.3. prometnice nisu odgovarajuće imenovane već navedene samo općenito.
- U poglavlju 2.1.3. piše da su planirane prometnice utvrđene detaljima!!!!
- U poglavlju 3 - JAVNA PARKIRALIŠTA I GARAŽE: nisu prikazana mjesta za smještaj javnih parkirališta *jer će se ista definirati posebnim rješenjima uređenja prostora na području Plana, a izvan uličnih površina (???)* Pa čemu onda služi UPU i koja su to posebna rješenja?

Oznake parkirališnih površina u legendi i na karti 2.1.1. nisu jednake (nema odgovarajuće boje već samo oznaka P. Oznake u karti PNP ne mogu se pronaći u tumaču znakovlja iste karte. Javna parkirališta planirana prema Prometu, u PNP su mješovita namjena!!!

OSVRT NA KARTOGRAFSKE PRILOGE:

1. Granica obuhvata UPU u potpunosti je preuzeta iz PPUO Bol i prati međe rubnih građevnih čestica. Ali, kod predloženog rješenja ta granica nije poštivana. Naime, kod predlaganja presjeka i sadržaja rubnih prometnica nije se vodilo računa o toj granici jer na više mjesta površina potrebna za izvedbu planiranih prometnica izlazi izvan granice obuhvata Plana. Na taj način otežava se izdavanje potrebnih uvjeta za izradu glavnog i izvedbenog projekta iste, jer je nemoguće utvrditi uvjete za njeno projektiranje niti po odredbama UPU-a niti prema odredbama i kartografskim prikazima PPUO Bol.
2. Na karti 2.1.3. *Promet* prikazani su detalji prometnih površina u mjerilu 1:1000, ali njihov obuhvat je nedovoljan za propisivanje uvjeta za uređenje pojedinih kružnih raskrižja, jer se jedan njihov dio nalazi izvan detalja. Površine, linije i njihova boja prikazana u tumaču znakovlja tekarte jer je npr. potpuno nejasno kako je zamišljeno da pješačka površina ima rubnjak, kada je njena širina od regulacijske linije do regulacijske linije. nadalje, nazivi prometnica čiji su presjeci prikazani na toj karti ne odgovaraju nazivlju koje im je doznačeno u tumaču znakovlja (OU - *ostale ulice* u tumaču vs *ostale ceste* na presjeku). Pojedini dijelovi planiranih prometnica ne nalaze se u cijelosti unutar površina za koje je planirana izrada DPU-a.
3. Na svim kartama znakovlje prikazana i „pojašnjeno“ u tumaču znakovlja ne pojavljuje se na samoj karti. Time se stvara zabuna jer nije jasno što je onda važno, a što se pojavljuje na karti po principu „copy-paste“.
4. Na svim kartama infrastrukture nije uopće naznačeno, odnosno razlikovana postojeća od planirane infrastrukture.
5. Karta 3.2. *Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju i mjere zaštite* je potpuno nejasna jer je odabrana grafika apsolutno nečitljiva: ne razaznaje se područje za koje se propisuje obavezna izrada DPU (što ujedno i podrazumijeva urbanu komasaciju, a koja se nigdje ne spominje u odredbama). najveći dio naselja opisan je kao *Oblikovno vrijedno područje gradskih i seoskih cjelina*, ali je kao naslov uz ovaj tumač stavljena riječ KRAJOBRAZ!!!!
6. Područje B1 i B2 uopće nije jasno označeno svojom granicom, a to je jedan od prvenstvenih zadataka UPU-a - razgraničavanje prostora po namjeni i načinu korištenja i uvjetima uređenja.
7. Karta 4.1. *Način i uvjeti gradnje - Način gradnje* vrvi brojnim podacima koji kada se malo provjere ne daju baš stvarne mogućnosti za gradnju i uređenje. Npr. u središnjem sjevernom dijelu obuhvata područje je označeno kao M (mješoviti način gradnje) gdje se kao jedan od načina gradnje navodi *SKUPNI*. To uopće nije uobičajeni naziv u urbanističkoj struci. Nadalje, kada se pokuša izračunati planirani broj stanovnika (uz gustoću od 60 st/ha i način ponuđene gradnje) proizlazi da bi se na tom području mogao planirati smještaj 18 stanovnika. Uz uvjete koji su propisani o veličini građevnih čestica i opisa obiteljske kuće zaključuje se da bi se to mogle graditi dvije obiteljske kuće sa po tri stana u kojem se nalazi po tri stanovnika. Ali tada je površina građevne čestice preko 1500 m², što se nikako ne uklapa u odredbu o očuvanja tradicijske izgradnje.

8. Na karti 4.2. *Način i uvjeti gradnje - oblici korištenja* kao područja s novom gradnjom označena su područja na kojima već postoje zgrade, a kao već izgrađena područja i područje na kojem je planirana izgradnja sportska dvorana stoji oznaka da je to *dogradnja, rekonstrukcija i nova gradnja*. Nadalje, u planu prometa na ovoj čestici planira se izgradnja javne garaže/podzemnog parkirališta, ali će to biti teško ostvarivo u pogledu vlasničkih odnosa jer je pitanje kako će na to promatrati investitor gradnje dvorane.
9. Nije uopće jasno što se htjelo postići s kartom 5.1 i 5.2 *Uvjeti gradnje*. naime na tom listu nisu uopće utvrđene građevne čestice ili bar područja grupe novih čestica kao niti obuhvat grupe postojećih čestica. Govori se o očuvanju tradicijske gradnje, a jasno je da su sve stare kuće gradile na samoj regulacijskoj liniji dok se ovdje površina za gradnju uvlači 5,00 metara u odnosu na regulacijsku liniju! Niti na jednoj *Površini za gradnju* nije označena najveća dozvoljena katnost, a što je nužno prikazati kada se već koristi podloga u mjerilu 1:1000.
10. Najveći problem naselja Bola - nedostatak parkirališnih mjesta u naselju, kako za njegove stanovnike tako i za brojne goste uopće nije riješen ovom Planom.
11. Nejasan je razlog zašto turistička područja na istoku i zapadu nisu uključena u obuhvat UPU-a. Isto se odnosi i na područje planirano za uređenje javnih parkirališta i garaža, a prema PPUO Bol.
12. Smještaj sunčanih ploča na postojeća ili planirana krovista zgrada, kao i mogućnost izgradnje solarnih parkova nije propisana odredbama za provođenje.
13. Planom je propisana izrada DPU-a „Gospoica-Muškat“ za područje mješovite izgradnje - izgradnja obiteljskih i sličnih zgrada duž jedne prometnice, s već riješenim uzdužnim parkiranjem uz kolnik. Izrađen u mjerilu 1:500 na PGP.

2. DETALJNI PLAN UREĐENJA „Gospoica-Muškat“, Bol

01. Detaljni plan za područje mješovite izgradnje - izgradnja obiteljskih i sličnih zgrada duž jedne prometnice, s riješenim uzdužnim parkiranjem uz kolnik. Izrađen u mjerilu 1:500 na PGP. Nejasno je zašto je za to područje bilo potrebno propisati izradu DPU-a, kada je po tada važećem zakonu DPU bio obavezan samo za proširenja groblja te za područja za koja je potrebno provesti urbanu komasaciju. prema predloženom rješenju vidljivo je da nije predložen način provedbe urbane komasacije.

3. URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA GROBLJA Sv. Lucija, Bol (Sl. Glasnik općine Bol 7/13)

01. Urbanistički plan uređenja s detaljima uređenja i organizacije pojedinih grobnih polja. Nejasno je zašto se do zgrade mrtvačnice planirala kompletna komunalna infrastruktura kao što je telefon!

4. KONZERVATORSKI ELABORAT za izradu UPU-a i UPU Etno-Eko sela Murvica

01. Navedeni elaborat izrađen je od strane APE doo za arhitekturu, planiranje i ostale poslovne djelatnosti iz Zagreba. i to kao podloga za dovršetak UPU Etno-eko sela Murvica. Iako je prijedlog plana bio već i na ponovljenoj javnoj raspravi on nije dovršen i donesen.

U nastavku su obrađeni projekti infrastrukture i ostali vezani projekti ili studije.

1. Projekt privremene regulacije prometa u ulici Tina Ujevića u Bolu (o. Brač) u tijeku izgradnje kanalizacijskog sustava (prometni izvedbeni projekt)

Izrađivač projekta: Prometni projekti doo, Split (TD 53/13)
Investitor projekta: Vodovod Brač doo, Supetar
Namjena: Privremena regulacija prometa u ulicama Tina Ujevića, David cesta, A. Rabadana u Bolu za vrijeme izgradnje gravitacijskog kanalizacijskog sustava (kolektora) otpadnih voda K-1(kolektor kod Dominikanskog samostana), ukupne duljine 600 metar. Projektom je pokrivena horizontalna i vertikalna signalizacija, osiguranje kretanje pješaka te njihov ulaz u postojeće zgrade. radi guste i stare izgradnje predložena je regulacija u više etapa.

2. Glavni projekt Kanalizacijskog sustava naselja Bol na otoku Braču, Crpna stanica „Istok“ i tlačni cjevovod

Izrađivač projekta: Akvedukt doo, projektiranje i nadzor vodoopskrbnih i kanalizacijskih sustava, Split (GP 33/08)
Investitor projekta: Vodovod Brač doo, Supetar
Namjena: Projekt izgradnje crpne stanice (i svih pratećih potrebnih građevina) za prikupljanje i crpljenje otpadnih voda lokalnog sliva istočnog dijela naselja Bol i to kao podzemne građevine ispod tijela ceste. Zasunska komora planirana je unutar zelene površine uz cestu.
Rješenje za građenje: kl. 361-03/11-29/0054 od 11.05.2012.
kl. 361-03/12-22/0014

3. Glavni projekt za izvođenje radova na rekonstrukciji obalnog kolektora kanalizacije, vodoopskrbnog cjevovoda i crpne stanice „Kod pumpe“ (Centar)

Izrađivač projekta: HIDROPROJEKT-ING doo, Zagreb (2786/2009)
Investitor projekta: Vodovod Brač doo, Supetar
Namjena: Rekonstrukcija postojeće kanalizacije uz izgradnju potrebnih građevina
Potvrda GP: kl. 361-03/11-29/001, od 08.05.2012.
Rješenje: kl. 361-01/12-22/0018 od 17.12.2012

4. Elaborat Utjecaja dogradnje luke Bol na Zlatni rat te na struje i valove u luci

Izrađivač: OIKON Institut za promijenjenu ekologiju, Zagreb (ugovor 659-10, siječanj 2011)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Provjera utjecaja proširenja luke za javni promet i izgradnje luke nautičkog turizma na Zlatni rat (značajni krajobraz). Za tu procjenu izvršene su analize mjerenih morskih struja, matematičko modeliranje struja i valova na širem području, te geološka i biološka analiza mora i podmorja. na kraju je analizirana izmjena mora u luci i valova za postojeće i planirano stanje.

5. Elaborat o biologiji mora na području planirane i postojeće luke (postojeće stanje i utjecaj izgradnje luke) te analiza ekološke mreže na području zahvata

Izrađivač: OIKON Institut za promijenjenu ekologiju, Zagreb (ugovor 745/11, ožujak 2012)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Provjera utjecaja proširenja luke za javni promet i izgradnje luke nautičkog turizma na Zlatni rat (značajni krajobraz). Inventarizacija pripadajuće flore i faune, prisustvo zaštićenih staništa i zaštićenih vrsta morskih organizama, a nakon izvršenog biocenološkog pregleda šireg područja luke Bol. Kao rezultat, elaborat sadrži popis i opis prisutnih staništa na širem području zahvata, popis zabilježenih biljnih i životinjskih vrsta te kartogram staništa na širem području zahvata.

6. Elaborat o analizi morskih struja kod luke u Bolu

Izrađivač: OIKON Institut za promijenjenu ekologiju, Zagreb (ugovor 617/09, ožujak 2010)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Mjerenje i rezultati mjerenja vertikalnog profila morskih struja u jednoj točki u blizini akvatorija luke u Bolu na sedam dubinskih segmenata, počevši od dubine 19 m. Mjerenje je izvršeno u razdoblju između 14.01.2010 i 03.03.2010. provedena mjerenja urađena su kao dio detaljne provjere utjecaja proširenja luke za javni promet i izgradnje luke nautičkog turizma na Zlatni rat (značajni krajobraz).

7. Idejni građevinski projekt za dogradnju luke Bol

Izrađivač: INSTITUT GRAĐEVINARSTVA HRVATSKE dd. poslovni centar Split (projekt 32 10 0101, svibanj 2006)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Uređenje obalnog pojasa u dužini od oko 900,00 m, uključujući i prostor današnje luke. Uz to je obuhvaćeno i područje: Bilina kuća (benzinska crpka), Luka Bol, te Luka Bol - stara Fabrika. Uz benzinsku crpku planira se uređenje sezonskog sidrenja plovila uz odgovarajuću obalnu zaštitu. U samoj luci Bol planira se povećanje prihvatnih kapaciteta luke uz dogradnju postojećih i gradnju novih pomorskih zgrada/građevina i to bez narušavanja današnjeg vizualnog identiteta luke Bol. Rješenje nudi prijedlog smještaja plovila domicilnog stanovništva, komercijalni prihvat plovila te prihvat linijskih i turističkih plovila.

8. Maritimna studija: Mjere maritimne sigurnosti u luci Bol

Izrađivač: Pomorski fakultet u Rijeci, Sveučilište u Rijeci (2013)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Utvrđivanje općih pretpostavki maritimne sigurnosti u području luke, analiza elemenata maritimne sigurnosti u luci te analiza mogućeg utjecaja novoplaniranih objekata pomorske infrastrukture na sigurnost plovidbe.
Potvrda: Suglasnost izdana od strane Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava za sigurnost plovidbe, Lučka kapetanija u Splitu (kl. 342-25713-01/147, 15.10.2013.)

9. Idejni građevinski projekt - projekt konstrukcije, elektrotehnički projekt, projekt vodovoda i kanalizacije, prikaz mjera zaštite od požara, projekt termoinstalacija - sve I faza

Izrađivač: Stabilnost doo za projektiranje i nadzor, Split (TD 34/13);
Gilan doo, Split (TD-E 059/13-ID);
Tub doo, Split (TD 55-VK/13);
Zast doo, Split (TD 755/13);
Tub doo, Split (TD 55-T/13 (sve travanj 2013.))
Investitor: Općina Bol
Namjena: Idejni projekti instalacija kao prateći dio dokumentacije uz Idejni arhitektonski projekt dogradnje luke Bol

10. idejni projekt - arhitektonski za dogradnju luke Bol

Izrađivač: PROJECTUM doo, Split (TD 04/13, svibanj 2013)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Idejni arhitektonski projekt za izgradnju zgrade Luke nautičkog turizma na k.č. *602, *780, 2452 k.o. Bol te na pomorskom dobru.

11. Idejni građevinski projekt pomorskih građevina

Izrađivač: INSTITUT GRAĐEVINARSTVA HRVATSKE dd. poslovni centar Split (projekt BH-0084/12, listopad 2012)

Investitor: Općina Bol

Namjena: Projekt izgradnje pomorskih građevina dogradnje luke Bol za ishođenje LD. predviđena je izgradnja u 3 faze: prva faza obuhvaća izgradnju marine, uređenje obalnog pojasa od postojećeg lukobrana do novoplanirane šetnice; druga faza izgradnju obalne linije na potezu Bilina kuća - benzinska stanica; treća faza sanaciju i dogradnju glavnog lukobrana luke Bol, dogradnju gata benzinske stanice te uređenje obalne linije od gata benzinske stanice do središnjeg gata.

12. Idejni projekt rekonstrukcije ulice Račić u Bolu

Izrađivač: Plantea konzalting, Split (TKP 122/12-IP, rujan 2013)

Investitor: Općina Bol

Namjena: Uređenje dijela predmetne ulice kako bi se omogućilo kretanje dvosmjerno kretanje vozila, uz istovremenu rekonstrukciju postojećeg fekalnog kolektora koji se nalazi ispod trupa te prometnice. Rekonstrukcija kanalizacije obrađena je projektom Hidroprojekt-ing doo iz Splita (2631/12)

Postupak: U tijeku ishođenje lokacijske dozvole

13. Rekonstrukcija kanalizacije

Izrađivač: Hidroprojekt-ing doo, Split (2631/12, rujan 2013)

Investitor: Općina Bol

Namjena: Uređenje i izgradnja kanalizacijskog sustava naselja Bol.

14. Idejni projekt gradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda „Podborje“, tlačnog cjevovoda c.s. „Centar“ - UPOV „Podborje“, kopnene dionice podmorskog ispusta i dionice vodovoda

Izrađivač: HIDROPROJEKT-ING, Zagreb (2157/07, rujan 2013)

Investitor: Općina Bol

Namjena: Idejni projekt za navedene zahvate izrađen je za potrebe ishođenja lokacijske dozvole, a na temelju koje bi se pristupilo izradi glavnog projekta. Idejna rješenja podijeljena su u tri osnovna dijela: uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV) „Podborje“, tlačni cjevovod CS „Centar“ - UPOV „Podborje“ s kopnenom dionicom podmorskog ispusta, te gravitacijski i tlačni kolektori ø250 mm u dužini od 6.100 m.

15. Glavni projekt crpne stanice „u šetnici“

Izrađivač: Akvedukt, Split (GP 24/09, listopad 2011)
ELMAP projekt doo, Split (TDE 10032-GP, listopad 2011)

Investitor: Općina Bol

Namjena: Projekt (građevinsko strojarSKI i elektroinstalacijski) za gradnju crpne stanice i tlačnog cjevovoda na k.č. 6073/1 ko Bol prema idejnom projektu IP-24/09 od veljače 2011., koji je izradila ista pravna osoba.

Dokumentacija: LD kl. 350-05/11-22/0020 od 22.09.2011. Upravni odjel za prostorno uređenje , ispostava Supetar
PGP kl. 361-03/11-20/0072 od 26.03.2012. Upravni odjel za prostorno uređenje , ispostava Supetar

16. Glavni projekt za gradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Murvici

Izrađivač: HIDROPROJEKT-ING, Zagreb (2318/10, veljača 2011)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Projekt (građevinsko strojarSKI i elektroinstalacijski) za gradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na k.č. 5749/2 ko Nerežišća.
Dokumentacija: RG 361-04/11-08/0010 od 31.01.2012., Upravni odjel za prostorno uređenje , ispostava Supetar

17. Glavni projekt za građenje vodoopskrbnog sustava naselja Murvica

Izrađivač: HIDROPROJEKT-ING, Zagreb (2318/10, veljača 2011)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Građevinski projekt za građenje vodoopskrbnog sustava preko više k.č. ko Nerežišća
Dokumentacija: RG 361-04/11-08/0014 od 31.01.2012., Upravni odjel za prostorno uređenje , ispostava Supetar

18. Glavni projekt za građenje crpne stanice Murvica i kanala sanitarne kanalizacije i pripadajućeg tlačnog cjevovoda

Izrađivač: HIDROPROJEKT-ING, Zagreb (2318/10, veljača 2011)
Investitor: Općina Bol
Namjena: Projekt (građevinski) za građenje crpne stanice „Murvica“, kanala sanitarne kanalizacije i pripadajućeg tlačnog cjevovoda.
Dokumentacija: RG 361-04/11-08/0011 od 31.01.2012., Upravni odjel za prostorno uređenje , ispostava Supetar

19. Idejni projekt uređenja plaže Benačica prilagođene za osobe s invaliditetom

Izrađivač: *Albus doo, Split (OB-31/13, prosinac 2013)*
Investitor: Općina Bol
Namjena: Uređenje plaže i pristupačnosti postojećih plažnih površina za boravak i ulazak osoba s invaliditetom u more. Projektom je predviđena izgradnja dizala kojim bi se osobe spuštale i podizale iz mora.
Dokumentacija: ishodbene suglasnosti i pokrenut je postupak za izdavanje posebnih uvjeta glavnog projekta.

20. Idejni projekt uređenja odmorišta „Vidikovac“ na državnoj cesti D115 u Bolu (otok Brač)

Izrađivač: *Platea Konzalting doo, Split (TKP 140/12-IP, prosinac 2012)*
Investitor: Općina Bol i Hrvatske ceste
Namjena: Uređenje vidikovca i formiranje jedne građevne čestice od dijelova k.č. 3254, 6134 i 6136 ko Bol na dionici 1 Gornji Humac - Bol u stacionaži km 7+800
Dokumentacija: LD kl. 350-05/13-22/0013, 29.11.2013.

21. Idejni projekt uređenja kružnog križanja prometnica D115 i ŽC 6191 u Bolu (otok Brač)

Izrađivač: *Platea Konzalting doo, Split (TKP 103/12-IP, svibanj 2012)*
Investitor: Hrvatske ceste
Namjena: Uređenje križanja državne ceste (D115) i županijske ceste (Ž6191) kao kružnog raskrižja
Dokumentacija: zatražena lokacijska dozvola

22. Građevinski projekt rekonstrukcije ceste Put sv. Luce (do novog groblja) u Bolu (otok Brač)

Izrađivač:	PGN projekt doo, Split (TD 25/13, listopad 2013)
Investitor:	Općina Bol
Namjena:	Rekonstrukcija 800 me dužine ulice sv. Luce od naselja Bol do planiranog novog groblja.
Dokumentacija:	LD 350-05/13-22/0014, 22.07.2013. Zatražena potvrda glavnog projekta

Pred dovršetak ovog *Izvješća* Općinsko vijeće Općine Bol donijelo je odluke o izradi izmjena i dopuna trenutno važećih prostorno planskih dokumenata: Druge izmjene i dopune PPUO Bol (Službeni glasnik općine Bol br. 3/14) te Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Bol (Službeni glasnik općine Bol br. 3/14).

2. Provedba dokumenata prostornoga uređenja

Provedba dokumenata prostornog uređenja (Prostornog plana uređenja Općine Bol, Urbanističkog plana uređenja naselja Bol, kao i ostalih važećih detaljnijih dokumenata prostornog uređenja) ostvaruje se kroz donošenje odgovarajućih akata prostornog uređenja za provođenje određenih zahvata u prostoru. Trenutno se najviše akata donosi za zahvate vezane za komunalnu infrastrukturu (od rješavanja odvodnje do izgradnje potrebnih građevina za pomorski promet).

2.1. Pojedinačni akti prostornog uređenja

Kako je u tijeku legalizacija bespravno izgrađenih građevina u vrijeme izrade ovog *Izvješća* nije bilo moguće saznati u odgovarajućem Uredu broj izdanih i zaprimljenih zahtjeva za izdavanje akta sa dozvolom za gradnju građevina. Taj podatak će se uključiti u naredno *Izvješće* o stanju u prostoru.

2.2. Inspekcijski nadzor

Iz istog razloga nije bilo moguće saznati u odgovarajućem Uredu broj zatraženih i provedenih inspekcijskih nadzora. Taj podatak će se uključiti u naredno *Izvješće* o stanju u prostoru.

3. Provedba drugih razvojnih i programskih dokumenata

Općina Bol nema do sada izrađene neke posebne razvojne i programske dokumente i studije.

4. Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru jedinice lokalne samouprave

Većina zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog *Izvješća o stanju u prostoru općine Bol* provodi se kroz odredbe za provođenje do sada izrađenih i donešenih prostorno-planskih dokumenata i na temelju njih izrađene projektne dokumentacije za različite zahvate unutar prostora općine Bol.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

S obzirom na svoj položaj (otok Brač u Splitsko dalmatinskoj županiji obalna jedinica lokalne samouprave) općina Bol ima velike mogućnosti za razvoj i unaprjeđenje korištenja održivih izvora električne energije. Ta činjenica je u dosadašnjoj prostorno-planskoj dokumentaciji zanemarena ili spomenuta samo kao zamisao bez posebnih preporuka i prijedloga za njihovo poticanje. Isto se odnosi na zanemarivanje i potrebu gradnje cisterni za skupljanje oborinske vode koja bi se mogla koristiti za sanitarne i tehničke potrebe i na taj način bi se smanjila potrošnja pitke vode koja se dovodi s kopna.

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja na razini jedinice lokalne samouprave

Kako je početkom 2014. godine stupio novi *Zakon o prostornom uređenju* i *Zakon o gradnji* (NN 153/13), a općina Bol je naručila i dobila *Analizu izgrađenosti građevnog područja naselja Bol* to su se stvorile sve zakonske i stručne pretpostavke da se uskoro pristupi temeljitim *Izmjenama i dopunama PPUO Bol* kojima bi se utvrdile daljnje smjernice za razvoj i unaprjeđenje života i gospodarskih djelatnosti u Općini. Ovim *Izmjenama i dopunama* svakako treba provjeriti opravdanost do sada planiranih, a još uvijek neurađenih i usvojenih detaljnijih planova uređenja, odnosno predložiti neke druge vrste dokumentacije ili čak detaljnijih planova uređenja, čije su potrebe zasnovane na potpuno novim promišljanjima i usklađenosti sa svim ostalim Zakonskim aktima i podaktima koji iz njih proizlaze.

3. Prijedlog aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru

Upravo ovim novi *Izmjenama i dopunama*, odnosno njihovim odredbama za provođenje trebalo bi se osigurati provedivost i unaprjeđenje dosadašnjih djelovanja u smjeru očuvanja i unaprjeđenja održivog razvoja u prostoru općine Bol.

V. IZVORI PODATAKA

REPUBLIKA HRVATSKA

- **Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske**; Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja - donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske 27. lipnja 1997. godine
- **Odluka o Izmjenama i dopunama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske**, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja - donio Hrvatski sabor 14. lipnja 2013. godine.
- **Program prostornog uređenja Republike Hrvatske**, NN 50/99
- **Odluka o Izmjeni i dopuni Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske**, NN 84/13
- **Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske**, 2011. - 2013., Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, svibanj 2010. godine
- **Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske**, NN 130/09
- **Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske**, NN 30/09
- **Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske**, NN 143/08
- **Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske**, NN 130/05
- **Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine**, NN 85/07, 126/10 i 31/11
- **Strategija poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske**, NN 89/02
- **Nacionalna strategija zaštite okoliša**, NN 46/02
- **Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. godine**, Državni zavod za statistiku, lipanj 2002. godine
- **Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011. godine**, Državni zavod za statistiku, 17. prosinca 2012. godine

SPLITSKO - DALMATINSKA ŽUPANIJA

- **Prostorni plan Splitsko - dalmatinske županije**, "Službeni glasnik" Splitsko-dalmatinske županije broj 01/03, 08/04, 05/05, 05/06, 13/07 i 9/13
- **Izvješće o stanju okoliša u Splitsko-dalmatinskoj županiji za razdoblje 2008. – 2011. godine**, "Službeni glasnik" Splitsko-dalmatinske županije broj 12/12
- **Vodoopskrbni plan Splitsko-dalmatinske županije**, IGH d.d., Hidroing d.o.o., Akvaproyekt d.o.o., Infra projekt d.o.o. i Geoprojekt d.o.o., 2008. godine
- **Plan gospodarenja otpadom u Splitsko-dalmatinske županiji za razdoblje 2007. - 2015. godine**, "Službeni glasnik" Splitsko - dalmatinske županije broj 01/08
- **Program zaštite okoliša u Splitsko dalmatinske županije**, "Službeni glasnik" Splitsko - dalmatinske županije broj 01/08
- **Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Splitsko-dalmatinskoj županiji** "Službeni glasnik" Splitsko - dalmatinske broj 03/09
- **Plan zaštite i spašavanja za područje Splitsko dalmatinske županije**, "Službeni glasnik" Splitsko-dalmatinske županije broj 07/12
- **Razvojna strategija Splitsko dalmatinske županije 2011. 2013. godine**
- **Glavni plan razvoja turizma Splitsko-dalmatinske županije**, Horwath Consulting Zagreb
- **Strategija razvoja ruralnog turizma Splitsko dalmatinske županije**, Horwath Consulting Zagreb

OPĆINA BOL

DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

- **Prostorni plan uređenja općine Bol**, SG Općine Bol 8/07, A+u atelje za arhitekturu i urbanizam doo , Komiža
- **Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja općine Bol**, SG Općine Bol 7/13, Studio A doo, Zagreb
- **Urbanistički plan uređenja naselja Bol**, SG Općine Bol 6/13, Studio A doo, Zagreb
- **Detaljni plan uređenja Gospoica-Muškat, Bol**, SG Općine Bol 2/03, Arhitektonska radionica doo. 312
- **Urbanistički plan uređenja groblja Sv. Lucije**, SG Općine Bol 2/13, Studio A doo, Zagreb
- **Analiza izgrađenosti građevnog područja naselja Bol**, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu, Zagreb

DOKUMENTI PRAĆENJA STANJA U PROSTORU

- **Izvješće o stanju u prostoru Općine Bol**, SG Općine Bol 5/08

OSTALO:

- *Zakon o prostornom uređenju*, NN 153/13
- *Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru*, NN 117/2012
- *Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj*, NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10
- *Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara*, NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13
- *Zakon o zaštiti prirode*, NN 70/05, 139/08, 57/11 i 80/13
- *Zakon o zaštiti okoliša*, NN 110/07 i 80/13
- *Zakon o poljoprivrednom zemljištu*, NN 152/08, 21/10 i 63/11
- *Zakon o šumama*, NN 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12 i 148/13
- *Zakon o vodama*, NN 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14
- *Zakon o cestama*, NN 84/11, 22/13, 54/13 i 148/13
- *Odluka o razvrstavanju javnih cesta*, NN 44/12
- *Zakon o komunalnom gospodarstvu*, NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04 - uredba, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 144/12, 94/13 i 153/13
- *Uredba o klasifikaciji voda*, NN 77/98 i 137/08
- *Zakon o elektroničkim komunikacijama*, NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14
- *Zakon o zaštiti od buke*, NN 30/09, 55/13 i 153/13
- *Zakon o zaštiti zraka*, NN 130/11 i 47/14
- *Zakon o otpadu*, NN 178/04, 111/06, 110/07, 60/08 i 87/09
- *Zakon o zaštiti i spašavanju*, NN 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10
- *Zakon o zaštiti od požara*, NN 92/10.
- *Uredba o proglašenju ekološke mreže*, NN 109/07
- *Uredba o ekološkoj mreži*, NN 124/13

Sveučilište u Zagrebu, **ARHITEKTONSKI FAKULTET**
Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu
Kačićeva 26, 10000 Zagreb, tel.: 01/4639-444; fax: 01/4826-326

**SPLITSKO DALMATINSKA ŽUPANIJA,
OPĆINA BOL**

ANALIZA IZGRAĐENOSTI GRAĐEVNOG PODRUČJA NASELJA BOL

Zagreb, svibanj 2014

Elaborat: **Općina BOL**
Analiza izgrađenosti građevnog područja naselja Bol

Naručitelj: **OPĆINA BOL**
21400 Bol, Uz pjacu 2
tel.: 021 635 114

Izrađivač: Sveučilište u Zagrebu, **ARHITEKTONSKI FAKULTET**
Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu
10000 Zagreb, Kačićeva 26, tel.: 01/4639-444, fax: 01/4826-326

Odgovorni voditelj: Prof.dr.sc. **NENAD LIPOVAC**, dipl.ing.arh.

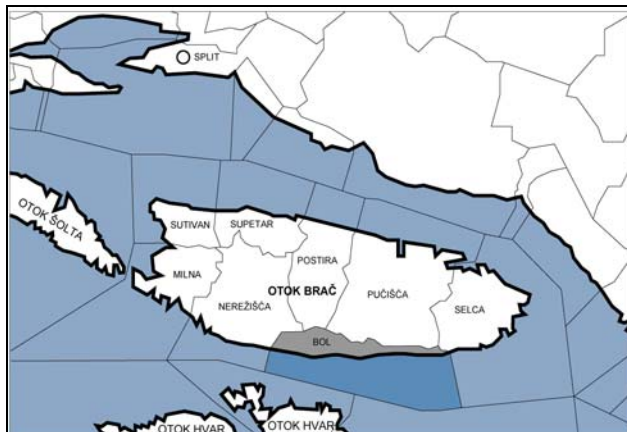
Stručni tim: Prof.dr.sc. **NENAD LIPOVAC**, dipl.ing.arh.
MARINA MATAK, dipl.ing.arh.

Predstojnik Zavoda: Prof.dr.sc. **JESENKO HORVAT**, dipl.ing.arh.

UVOD

Općina Bol je jedna od osam jedinica lokalne samouprave na otoku Braču, koji je sastavni dio Splitsko dalmatinske županije. Sastoji se od jednog naselja – Bol. Međutim, zbog reljefnih osobitosti ovog dijela otoka Brača, za naselje Murvica koje se nalazi unutar područja općine Nerežišće uvjeti uređenja i gradnje određeni su prostornim planom uređenja općine Bol.

Temeljem prijašnjih i trenutno važećeg *Zakona o prostornom uređenju* svaka jedinica lokalne samouprave (općina ili grad) mora imati izrađen i usvojen temeljni prostorno-planski dokument. Općina Bol ima izrađene i usvojene slijedeće prostorno planske dokumente:

1. Prostorni plan uređenja općine Bol (*Službeni glasnik općine Bol*, br. 8/07)
2. Prostorni plan uređenja općine Bol – *Izmjene i dopune* (*Službeni glasnik općine Bol*, br. 6/13)
3. Urbanistički Plan uređenja naselja Bol (*Službeni glasnik općine Bol*, br. 7/13)

Prema *Zakonu o prostornom uređenju* (NN br. 153/13, članak 76) Prostornim planom uređenja Općine ili Grada određuje se: „građevinsko područje naselja, izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i izdvojeni dio građevinskog područja naselja“ na način da se unutar građevnog područja (GP) razlikuju površine **izgrađenog** i **neizgrađenog** dijela GP-a. Odredba koja je utvrđivala značenje pojmova **IZGRAĐENO** i **NEIZGRAĐENO** postojala je u prošlom *Zakonu o prostornom uređenju i gradnji* (NN br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, članak 73 i 74), u članku 2, točka 1.3. i 1.4. Spomenutom odredbom utvrđena je razlika između izgrađenog i neizgrađenog dijela građevnog područja koja je opisana na slijedeći način:

„1.3. Izgrađeni dio građevinskog područja su izgrađene i uređene građevne čestice i druge površine privedene različitoj namjeni kao i neizgrađene i neuređene čestice zemljišta površine do 5.000 m² koje s izgrađenim dijelom građevinskog područja čine prostornu cjelinu,

1.4. Neizgrađeni dio građevinskog područja je jedna ili više neposredno povezanih neizgrađenih i neuređenih čestica zemljišta ukupne površine veće od 5.000 m²,”

Ovakva odrednica razlikovanja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevnog područja naselja pružala je nestvarnu sliku izgrađenosti pojedinih naselja kao i stvarne potrebe za proširenje građevnih područja prilikom izrade *Izmjena i dopuna* PPUO/G, jer se teoretski moglo dogoditi da su grupe neizgrađenih građevnih čestica unutar nekog naselja raspoređene tako da se ovim izračunom moglo dobiti da je građevno područje nekog naselja u potpunosti izgrađeno, iako je možda bilo upravo suprotno pa je odnos izgrađenog i neizgrađenog dijela građevnog područja naselja mogao biti i 1:1. To je stvaralo velike probleme u izradi prostorno planske dokumentacije i određivanje građevnog područja naselja unutar ZOP-a.

Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, članak 75 stavak 2) propisano je da se za „neizgrađene i neuređene dijelove građevinskog područja naselja i neizgrađena i neuređena izdvojena građevinska područja izvan naselja te za dijelove tih područja planiranih za urbanu obnovu obvezno se donosi urbanistički plan uređenja ili detaljni plan uređenja.“ Već iz ovoga je jasno da je tumačenje pojma *IZGRAĐENOSTI* i *NEIZGRAĐENOSTI* GPN-a prilikom izrade PPUO/G vrlo često bilo uzrokom propisivanja izrade velikog broja Urbanističkih planova uređenja.

Novim *Zakonom o prostornom uređenju* (NN 153/13) promijenjen je opis pojma IZGRAĐENOG i NEIZGRAĐENOG dijela građevnog područja na način da je člankom 3, stavak 1 to opisano na slijedeći način:

„11. izgrađeni dio građevinskog područja je područje određeno prostornim planom **koje je izgrađeno**

20. neizgrađeni dio građevinskog područja je područje određeno prostornim planom planirano za daljnji razvoj“

Kako je iz opisa brisan podatak o najmanjoj površini međusobno spojenih neizgrađenih katastarskih (građevnih) čestica to je postalo jasno da se pod IZGRAĐENIM DIJELOM smatra ISKLJUČIVO SAMO ONO PODRUČJE (građevinske ili katastarske čestice) koje su izgrađene, odnosno na kojima postoji neka legalna građevina.

Člankom 75, stavak 2 propisano je da se za neizgrađene i neuređene dijelove GPN obvezno donosi Urbanistički plan uređenja. Pri tome je člankom 3, stavak 1 određeno što je to NEUREĐENI DIO GRAĐEVNOG PODRUČJA NASELJA:

21. *neuređeni dio građevinskog područja* je neizgrađeni dio građevinskog područja određen prostornim planom na kojemu nije izgrađena planirana osnovna infrastruktura

Kako se područje Općine Bol nalazi unutar *Zaštićenog obalnog pojasa mora* – ZOP (članak 45), to se prilikom određivanja veličina, odnosno mogućnosti širenja GPN-a mora primjenjivati odredba članka 47, stavak 1:

„(1) U prostoru ograničenja se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja.“

U ovoj provjeri stvarne izgrađenosti promatrano je samo građevno područje naselja Bol, ali ne cijelo već samo područje za koje je PPUO propisao izradu Urbanističkog plana uređenja. Na ovaj način izvan obuhvata UPU-a ostalo je područje turističke namjene na istočnom dijelu naselja Bol te prometne površine uz zapadni rub naselja Bol predviđene za uređenje velikog javnog parkirališta (garaža). Rezultati ove analize poslužit će u određivanju smjernica za budući razvoj općine, odnosno moguće širenje građevnog područja naselja Bol prilikom narednih izrada Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Bol.

Važno je za napomenuti da je na kartografskom prikazu 4. *Građevna područja naselja* iz ID PPUO Bol (2013. godine) prikazana razlika između izgrađenog i neizgrađenog dijela građevnog područja naselja Bol (karta br. 8), dok na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena površina* iz UPU naselja Bol (karta br. 9) razgraničavanje namjene površina na izgrađeno i neizgrađeno ne postoji. Postavlja se pitanje: kako je onda izrađivač UPU mogao u pisanom dijelu UPU-a, treće poglavlje, strana 68 u tablici *Iskaza prostornih pokazatelja za namjeni, način korištenja i uređenja i zaštite površina* navesti brojčane podatke o veličini površine izgrađenog i neizgrađenog dijela Mješovite namjene – pretežito stambene (M1), kada to nigdje nije vidljivo na kartografskim prikazima. Nadalje zašto tih podataka nema i za ostale namjene.

1. ANALIZA IZGRAĐENOSTI GRAĐEVNOG PODRUČJA NASELJA BOL UNUTAR VAŽEĆEG Urbanističkog plana uređenja naselja Bol

Analiza izgrađenosti, odnosno površine građevnih čestica koje su privedene konačnoj namjeni provedena je na digitalnoj katastarskoj podlozi dobivenoj od Općine Bol. Radi što točnijeg izračuna rub građevnog područja naselja, odnosno pojedinih namjena usklađen je prema stvarnim rubovima katastarskih čestica prema digitalnom katastru, a ne pukim prenošenjem granica iz Urbanističkog plana uređenja. Razlike su vrlo očite.

Obilaskom terena obavljen je od 10-12 travnja 2014. i tom prilikom korišten je digitalni katastar. Provjereno je stanje izgrađenosti svih građevnih čestica unutar naselja Bol, odnosno unutar područja obuhvata UPU-a naselja Bol. Kako postoji manja razlika između skenirane katastarske karte korištene prilikom izrade PPUO i ID PPUO Bol te UPU-a naselja Bol i digitalnog katastra to je bilo za očekivati manja odstupanja. Tako je ukupna površina obuhvata Urbanističkog plana uređenja na kopnenom dijelu naselja **79,81 ha** (prema skeniranoj katastarskoj podlozi), dok je ta površina nakon što je rub obuhvata prenesen na digitalni katastar **80,6705 ha**. Razlika tako utvrđenih površina obuhvata istog plana je **0,8605 ha** u korist digitalnog katastra. To je malo čudno računajući da je katastar koji je skeniran doživio određene promjene veličine papira uslijed mikroklimatskih uvjeta čuvanja papirnatih katastarskih karata. Stoga se postavlja i pitanje točnosti izračuna svih ostalih površina unutar obuhvata UPU-a. To je već bilo raspravljano na početku ove analize kada je ukazano na netočnost podataka unutar tablice na kojoj su prikazane površine pojedinih namjena unutar Prostornog plana uređenja Općine Bol.

Kako bi se dobili što točniji podaci koji odgovaraju stvarnom stanju to je na digitalni katastar preneseno prometno rješenje iz UPU-a te na nekim mjestima (rub obuhvata UPU-a) usklađeno sa stvarnim stanjem na terenu. Tako su dobivene nove površine za građenje između postojećih i planiranih prometnih pojaseva. Rub pojedinih namjena nije usklađivan s digitalnim katastrom jer bi to iziskivalo daleko više vremena i to je najveći dio posla na izradi PPUO, a što nije bilo, predmetom ove narudžbe. Analiza izgrađenosti urađena je za sve vrste namjena unutar obuhvata UPU-a i njeni slikovni podaci vidljivi su na kartama broj 1 do 7 koje su u prilogu ove *Analize*.

- karta br. 1. Mješovita namjena M1
- karta br. 2. Mješovita namjena M2
- karta br. 3. Poslovna namjena K
- karta br. 4. Društvena namjena D
- karta br. 5. Gospodarska namjena - turizam T
- karta br. 6. Prometne površine IS

- karta br. 7: Pregledna karta svih izgrađenih i neizgrađenih dijelova područja UPU-a prema osnovnim namjenama

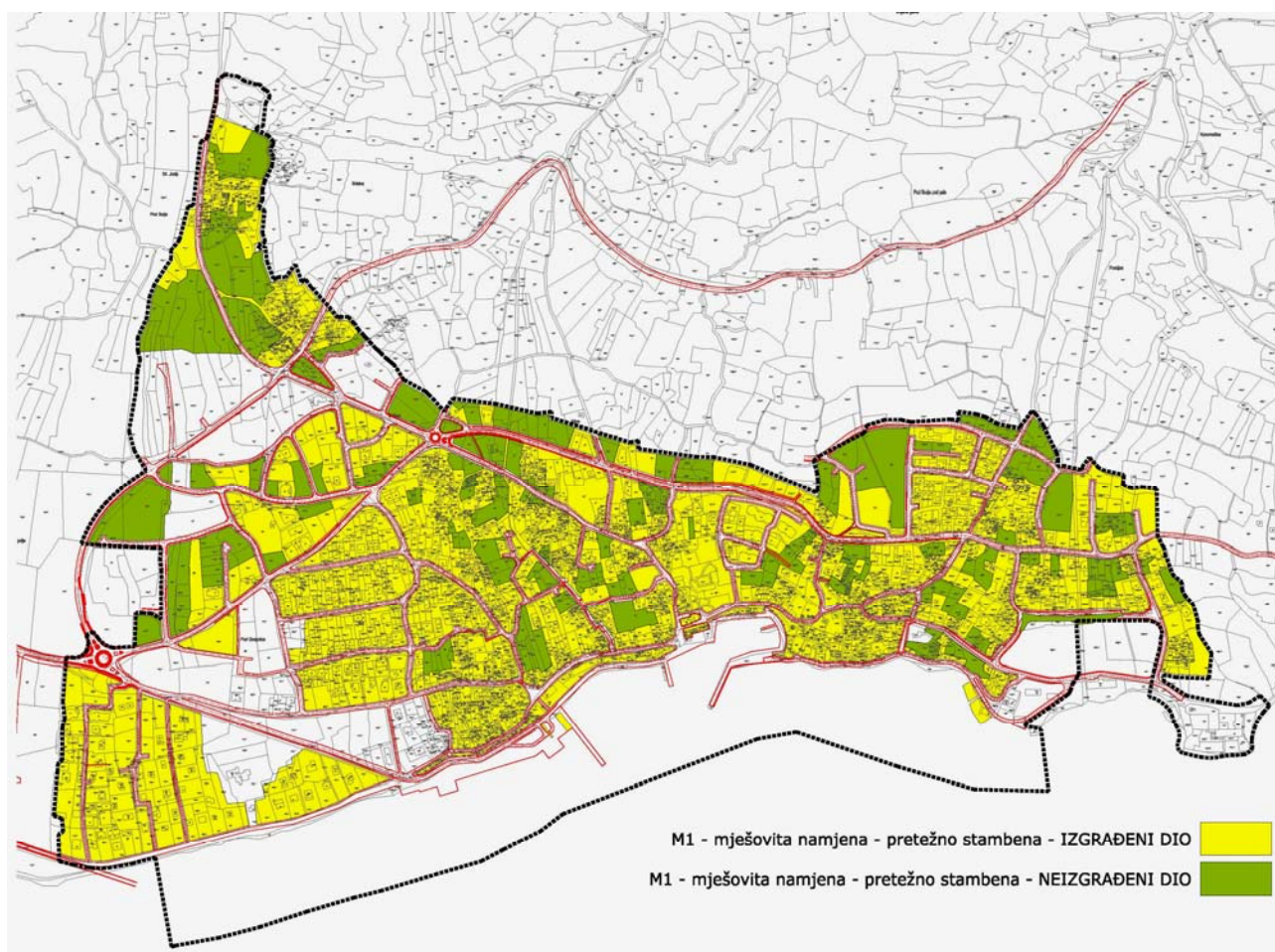
Mogući nedostaci karte 1. *Namjena površina* iz UPU-a nisu ispravljani iako je obilaskom terena to uočeno. Tako npr. postojeća škola iznad prostora vinarije nije uopće označena kao zasebna namjena. Postojeća površina na kojoj je danas vatrogasni dom UPU-om namijenjen je za razvoj mješovite namjene M1 itd. UPU-om označene su površine M1 i M2, ali u tablici s brojčanim pokazateljima o površinama pojedinih namjena nalazi se samo podatak za površine mješovite namjene – pretežito stambena (M1)!

Radi lakšeg snalaženja, sve neizgrađene čestice pojedinih namjena označene su zelenom bojom, dok su izgrađene čestice označene u skladu s bojom kako je pojedina namjena označena u važećem Urbanističkom planu uređenja.

1.1. Izgrađenost područja mješovite namjene pretežito stambene – M1 (kartografski prilog br. 1.)

Na temelju obilaska terena i provjere stvarnog stanja zauzetosti (izgrađenosti) pojedinih građevnih čestica unutar prostornih jedinica mješovite namjene M1 ustanovljeno je slijedeće:

Površina izgrađenih dijelova prostornih cjelina mješovite namjene M1 iznosi	36,4956 ha
Površina neizgrađenih dijelova prostornih cjelina mješovite namjene M1 iznosi	13,2267 ha
Ukupna površina dijelova prostornih cjelina mješovite namjene M1 iznosi	49,7223 ha
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>izgrađene površine</u> mješovite namjene M1 iznosi	36,24%
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>ukupnu površinu</u> mješovite namjene M1 iznosi	26,60%

prikaz 1: **Mješovita namjena M1**

Prema članku 47, stavak (1) i (2)

- (1) U prostoru ograničenja se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja koji se nalaze u pojasu 100 m od obalne crte ne mogu se proširiti niti se mogu odrediti takvi novi dijelovi.

Iz svega navedenog vidljivo je da se površina mješovite namjene – pretežito stambene – M1 mogućim budućim *Izmjenama i dopunama PPUO Bol* **NE MOŽE POVEĆAVATI** jer je u oba slučaja površina neizgrađenog dijela **veća od 20,00%**.

1.2. Izgrađenost područja mješovite namjene pretežito poslovne – M2 (kartografski prilog br. 2.)

Na temelju obilaska terena i provjere stvarnog stanja zauzetosti (izgrađenosti) pojedinih građevnih čestica unutar prostornih jedinica mješovite namjene M2 ustanovljeno je sljedeće:

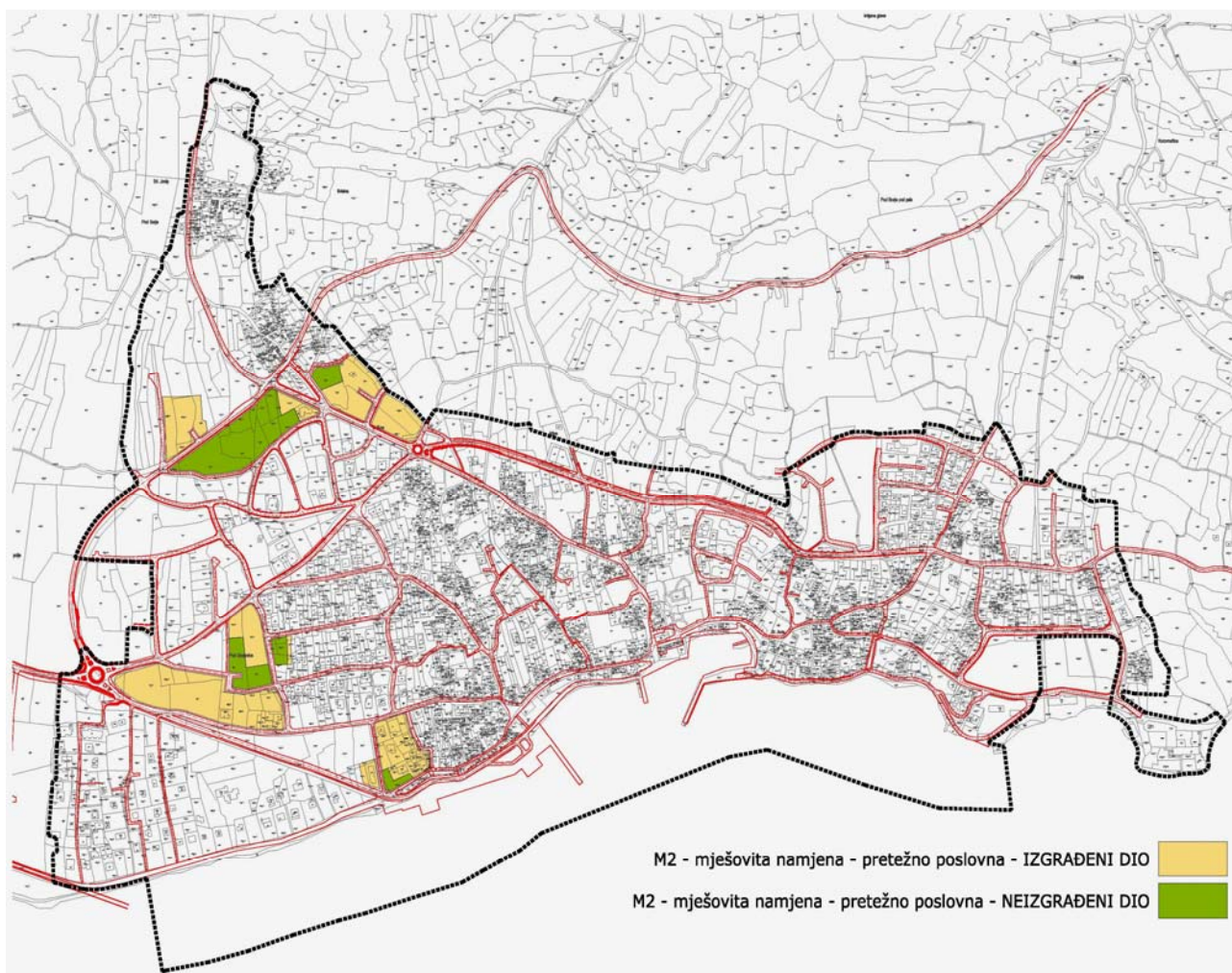
Površina izgrađenih dijelova prostornih cjelina mješovite namjene M2 iznosi **3,6074 ha**

Površina neizgrađenih dijelova prostornih cjelina mješovite namjene M2 iznosi **..1,4171 ha**

Ukupna površina dijelova prostornih cjelina mješovite namjene M2 iznosi **..5,0245 ha**

Postotak neizgrađenih površina u odnosu na **izgrađene površine** mješovite namjene M2 iznosi **39,28%**

Postotak neizgrađenih površina u odnosu na **ukupnu površinu** mješovite namjene M2 iznosi **28,20%**

prikaz 2: **Mješovita namjena M2**

Prema članku 47, stavak (1) i (2)

(1) U prostoru ograničenja se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja koji se nalaze u pojasu 100 m od obalne crte ne mogu se proširiti niti se mogu odrediti takvi novi dijelovi.

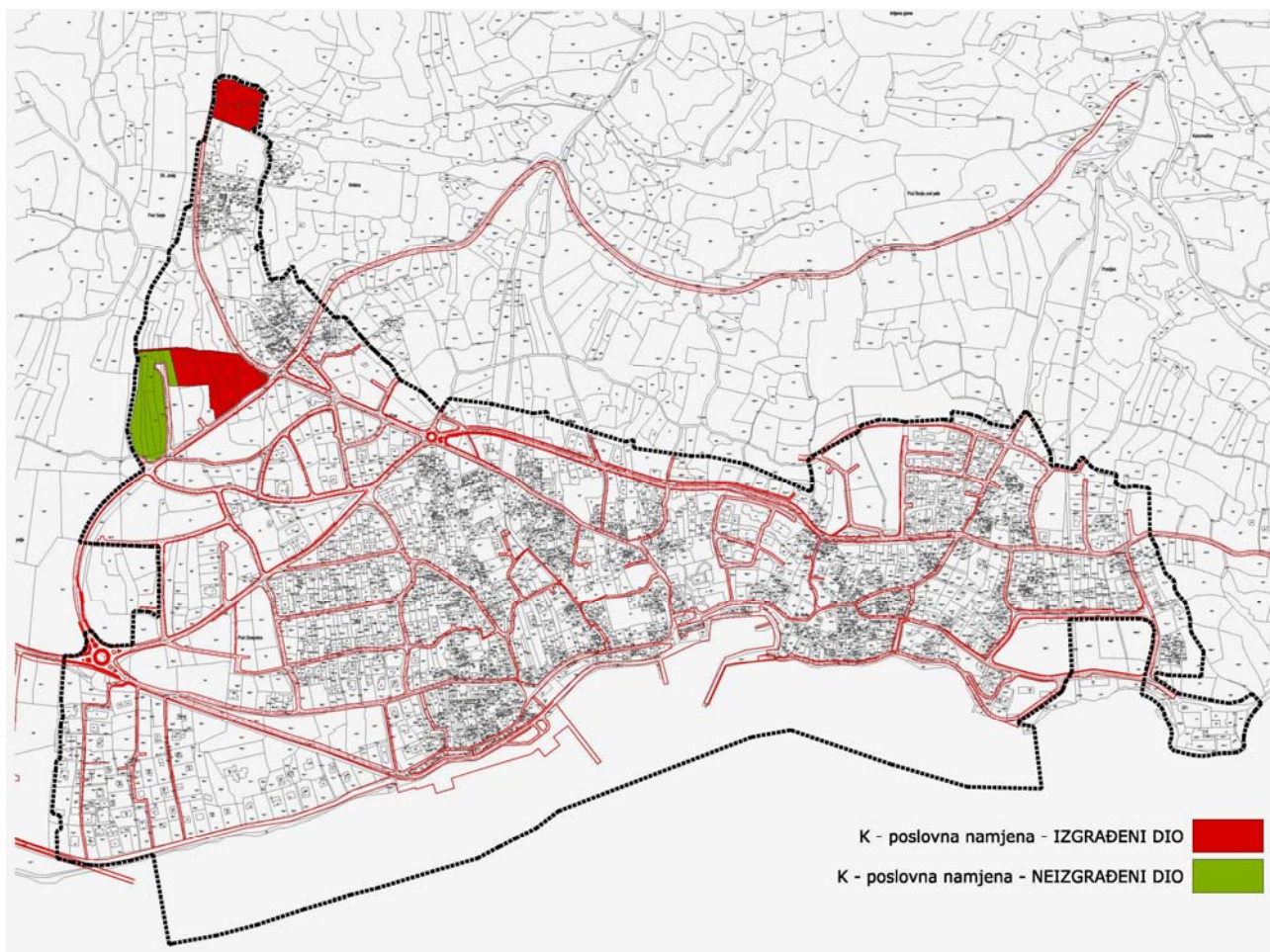
Iz svega navedenog vidljivo je da se da se površina mješovite namjene – pretežito poslovne – M2 mogućim budućim *Izmjenama i dopunama PPUO Bol* **NE MOŽE POVEĆAVATI** jer je u oba slučaja površina neizgrađenog dijela **veća od 20,00%**.

1.3. Izgrađenost područja poslovne namjene – K3

(kartografski prilog br. 3.)

Na temelju obilaska terena i provjere stvarnog stanja zauzetosti (izgrađenosti) pojedinih građevnih čestica unutar prostornih jedinica poslovne namjene (komunalno servisne) K3 ustanovljeno je sljedeće:

Površina izgrađenih dijelova prostornih cjelina poslovne namjene – K3 iznosi	1,2440 ha
Površina neizgrađenih dijelova prostornih cjelina poslovne namjene K3 iznosi	..0,7212 ha
Ukupna površina dijelova prostornih cjelina poslovne namjene K3 iznosi	..1,9652 ha
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>izgrađene površine</u> poslovne namjene K3 iznosi	57,97%
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>ukupnu površinu</u> poslovne namjene K3 iznosi	36,70%

prikaz 3: **Poslovna namjena K**

Prema članku 47, stavak (1) i (2)

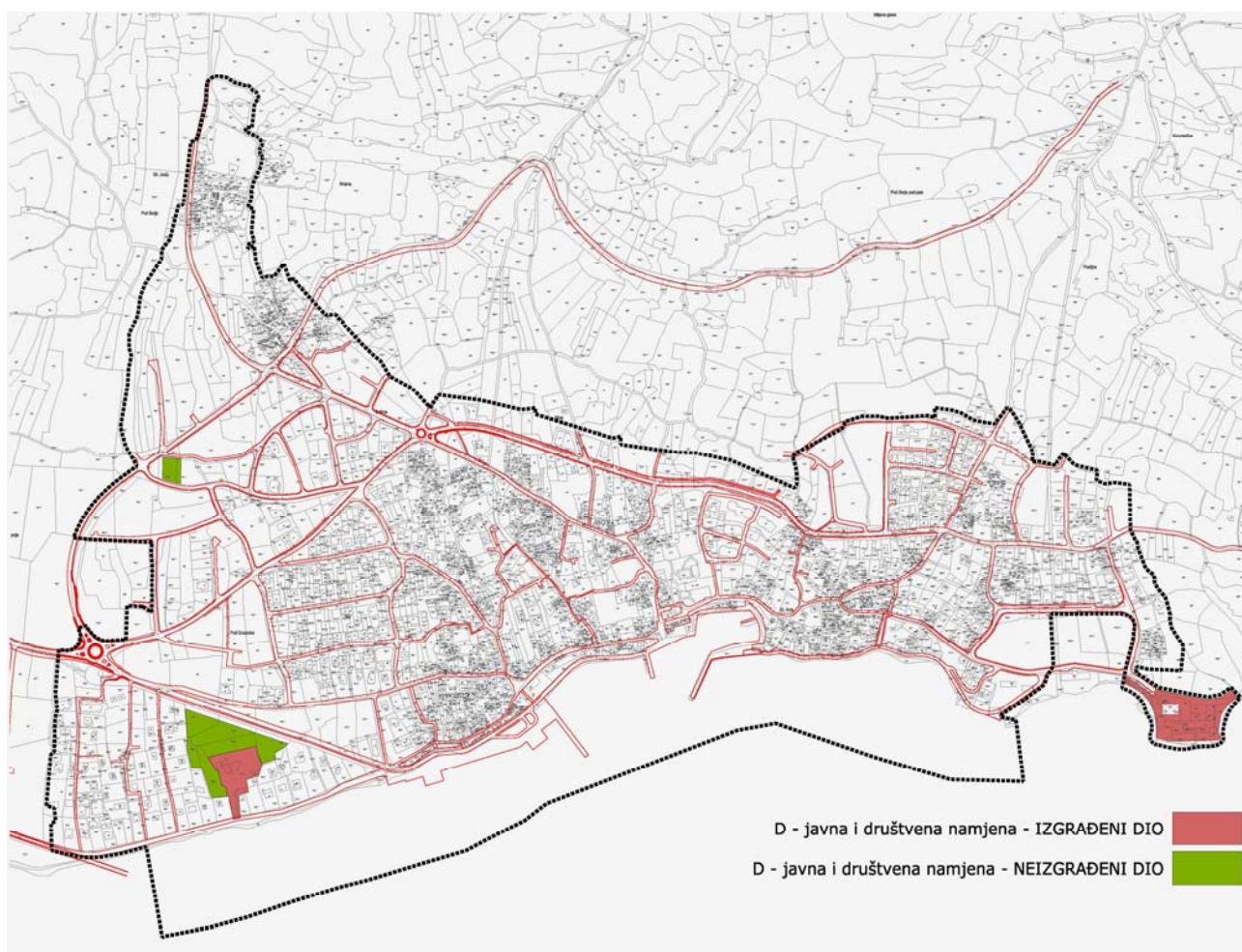
- (1) U prostoru ograničenja se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja koji se nalaze u pojasu 100 m od obalne crte ne mogu se proširiti niti se mogu odrediti takvi novi dijelovi.

Iz svega navedenog vidljivo je da se površina poslovne namjene - K3 mogućim budućim *Izmjenama i dopunama PPUO Bol* **NE MOŽE POVEĆAVATI** jer je u oba slučaja površina neizgrađenog dijela **veća od 20,00%.**

1.4. Izgrađenost područja društvene namjene – D (kartografski prilog br. 4.)

Na temelju obilaska terena i provjere stvarnog stanja zauzetosti (izgrađenosti) pojedinih građevnih čestica unutar prostornih jedinica poslovne namjene D ustanovljeno je slijedeće:

Površina izgrađenih dijelova prostornih cjelina društvene namjene D iznosi	1,1224 ha
Površina neizgrađenih dijelova prostornih cjelina društvene namjene D iznosi	..0,8602 ha
Ukupna površina dijelova prostornih cjelina društvene namjene D iznosi	..1,9826 ha
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>izgrađene površine</u> društvene namjene D iznosi	56,61%
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>ukupnu površinu</u> društvene namjene D iznosi	76,64%

prikaz 4: **Društvena namjena D**

Prema članku 47, stavak (1) i (2)

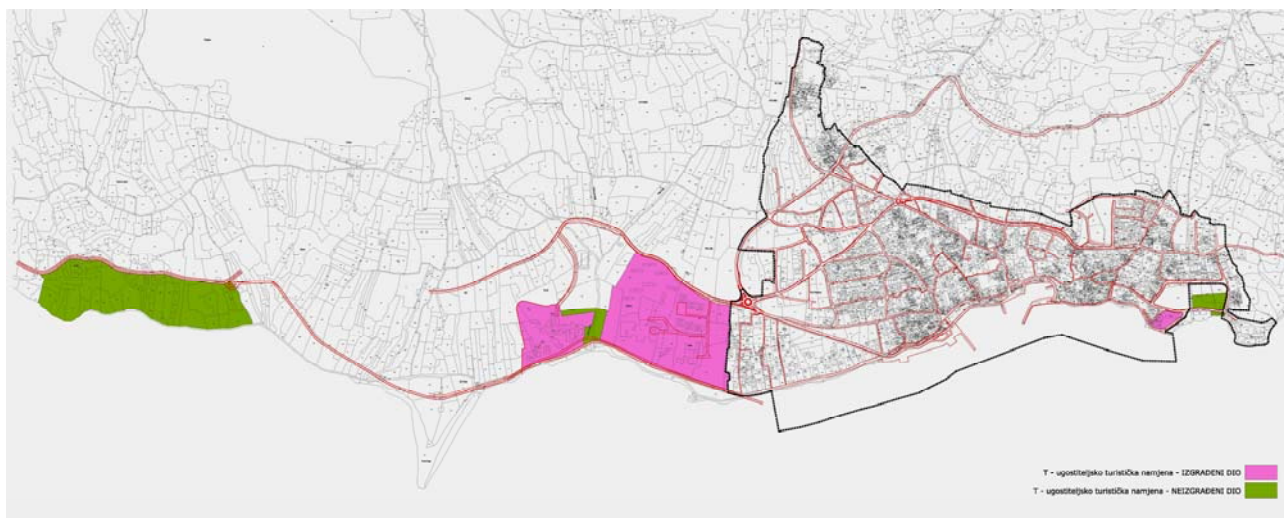
- (1) U prostoru ograničenja se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja koji se nalaze u pojasu 100 m od obalne crte ne mogu se proširiti niti se mogu odrediti takvi novi dijelovi.

Iz svega navedenog vidljivo je da se površina poslovne namjene - K3 mogućim budućim *Izmjenama i dopunama PPUO Bol* **NE MOŽE POVEĆAVATI** jer je u oba slučaja površina neizgrađenog dijela **veća od 20,00%**.

1.5. Izgrađenost područja gospodarske namjene, turizam - T (kartografski prilog br. 5.)

Na temelju obilaska terena i provjere stvarnog stanja zauzetosti (izgrađenosti) pojedinih građevnih čestica unutar prostornih jedinica gospodarske namjene - turizam T ustanovljeno je slijedeće:

Površina izgrađenih dijelova prostornih cjelina gospodarske namjene T iznosi	0,3306 ha
Površina neizgrađenih dijelova prostornih cjelina gospodarske namjene T iznosi	..0,0000 ha
Ukupna površina dijelova prostornih cjelina gospodarske namjene T iznosi	..0,3306 ha
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>izgrađene površine</u> gospodarske namjene T iznosi	0,00%
Postotak neizgrađenih površina u odnosu na <u>ukupnu površinu</u> gospodarske namjene T iznosi	0,00%

prikaz 5: **Gospodarska namjena – turizam T**

Prema navedenim podatcima vidljivo je da je površina gospodarske namjene unutar UPU- u potpunosti izgrađena, ali kako izvan područja obuhvata UPU-a, odnosno unutar PPUO Bol, zapadno od naselja postoji velika površina (izdvojeni dio građevnog područja izvan naselja) koja je još neuređena i neizgrađena, a planirana za uređenje gospodarske namjene – turizam T te čija je površina nekoliko puta veća od površine unutar obuhvata UPU-a (9,7414 ha). Isto tako, neposredno uz zapadni rub obuhvata UPU-a, odnosno naselja Bol, nalazi se postojeće gospodarsko područje turističke namjene koje je velikim dijelom izgrađeno te čija je površina 15,1379 izgrađena, a površina neizgrađenog dijela je 0,6710 ha.

Iz svega navedenog vidljivo je da se površina gospodarske namjene (turizam) - T mogućim budućim *Izmjenama i dopunama PPUO Bol* **NE MOŽE POVEĆAVATI** jer je ukupna površina neizgrađenog dijela **veća od 20,00%**.

1.6. Izgrađenost prometnih površina unutar naselja Bol

(kartografski prilog br. 6.)

Na temelju obilaska terena i provjere stvarnog stanja izvedenosti prometnih površina unutar naselja Bol ustanovljeno je da veliki broj postojećih prometnih površina nije uopće naznačen na kartama Urbanističkog plana uređenja naselja Bol. Unatoč tome u izračun stvarne površine izvedenih prometnih površina, kako i onih još neizgrađenih, koristili smo se prometnim rješenjem UPU-a.

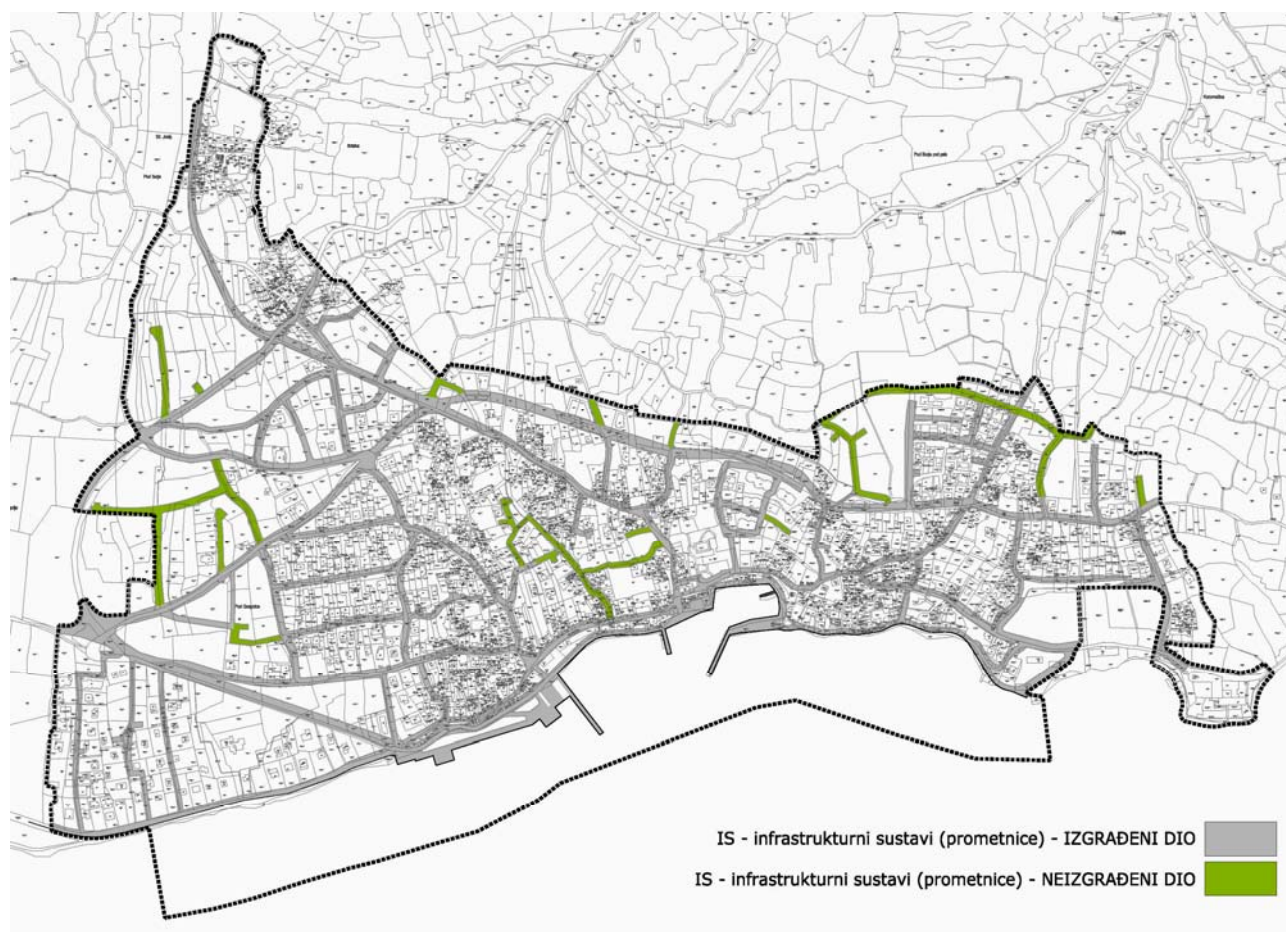
Površina izgrađenih dijelova prometnih površina IS iznosi **15,4476 ha**

Površina neizgrađenih dijelova prometnih površina IS iznosi **..2,1327 ha**

Ukupna površina dijelova prometnih površina IS iznosi **17,5803 ha**

Postotak neizgrađenih površina u odnosu na izgrađene prometne površine iznosi **13,81 %**

Postotak neizgrađenih površina u odnosu na ukupnu prometnu površinu iznosi **12,13 %**

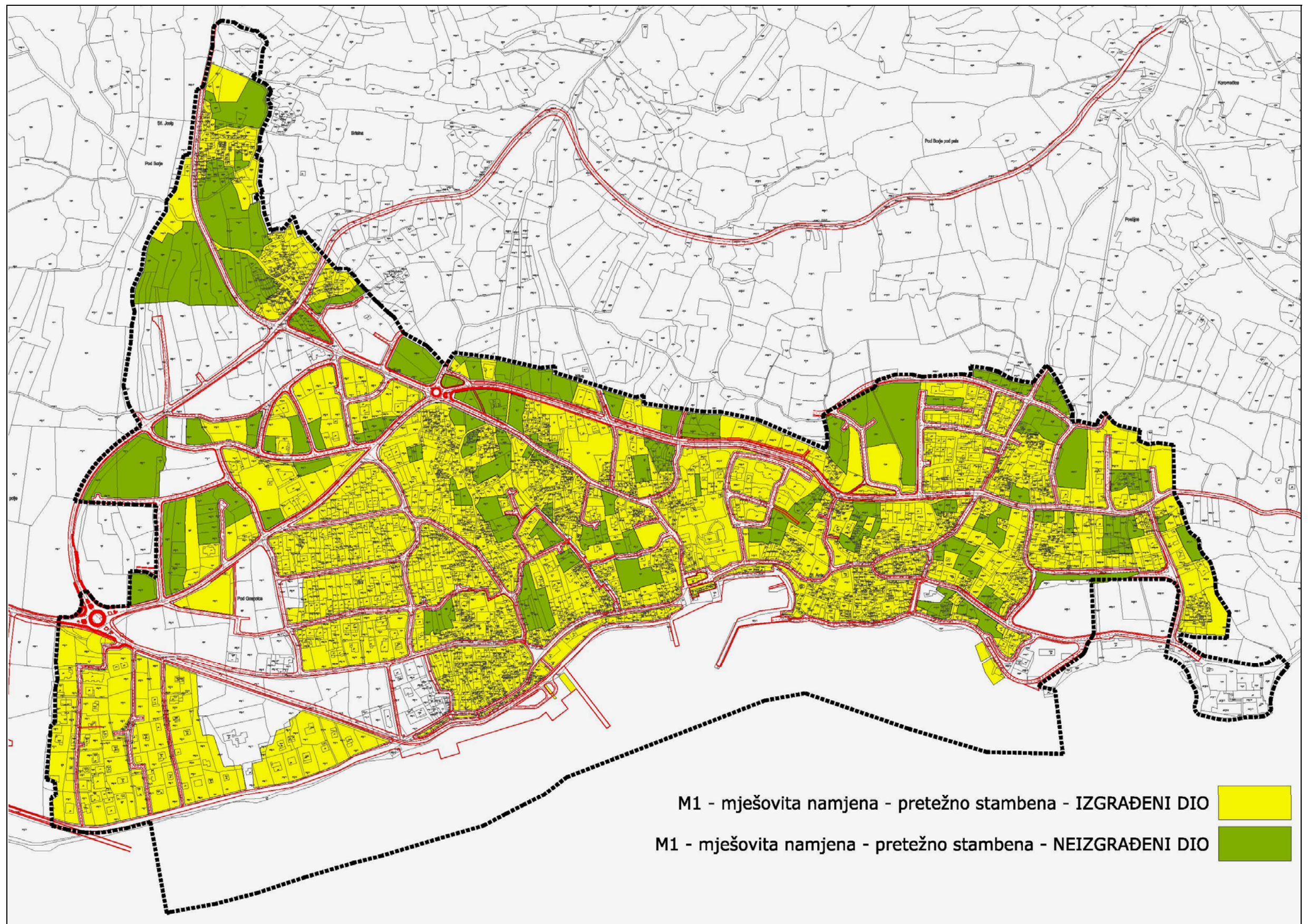

prikaz 6: **Prometne površine IS**

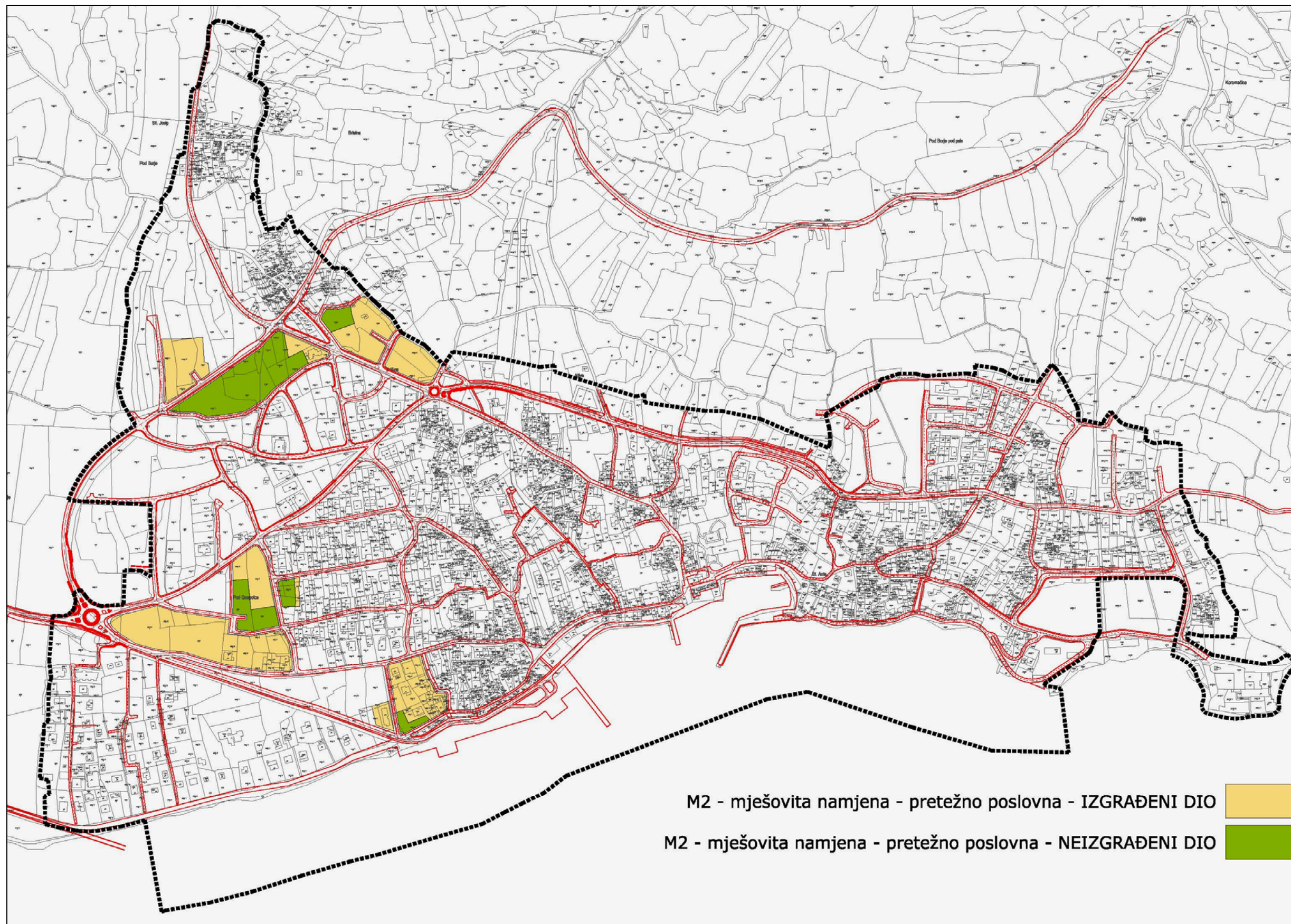
Površina infrastrukturnih sustava kod UPU-a nije izračunata na temelju zbroja pojedinih prometnih površina, već je zbroj površina osnovnih namjena oduzet od ukupne površine obuhvata Plana. Zbog toga je i nastala velika razlika u veličini prometnih površina

Zbirna tablica po namjenama i prikazom izgrađenih i neizgrađenih građevnih dijelova naselja Bol prema namjenama. Stvarni ukupni obuhvat svih namjena manji je od navedene ukupne površine obuhvata UPU-a jer su u obračun uzete i površine površina koje zapravo nemaju namjenu. Radi se o površinama koje se nalaze između granice obuhvata Plana i vanjskog ruba najbližih namjena. Zbog toga je površina područja unutar granice obuhvata UPU-a (uključeno je i pomorsko dobro unutar Plana) **97,95 ha**, iako stvarna ukupna granica svih utvrđenih namjena iznosi **96,6706** (97,95 – 1,2794) **ha**!

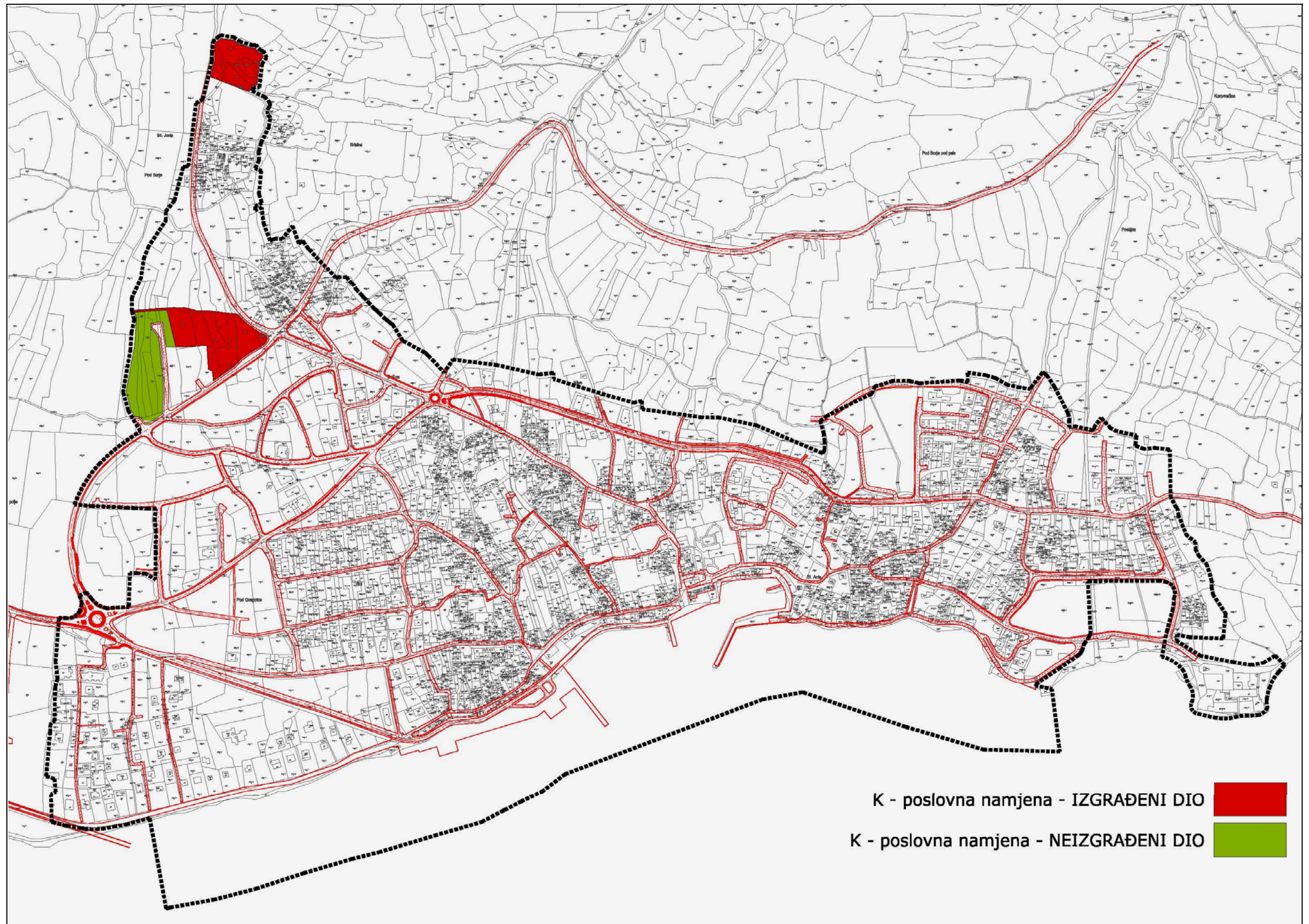
UPU			NAMJENA		ANALIZA UPU-a (odnosi se na površine unutar granice UPU-a naselja Bol)						ODNOS NEIZGRADENO/ IZGRADENO (%)
izgrađeno (ha)	neizgrađeno (ha)	UKUPNO (ha)	naziv	oznaka	izgrađeno (ha)	%	neizgrađeno (ha)	%	UKUPNO (ha)	%	
			Mješovita namjena - ukupno		40,1030	73,25	14,6438	26,75	54,7468	100	36,52
39,93	10,93	50,86	Mješovita namjena - pretežno stambena	M1	36,4956	73,40	13,2267	26,60	49,7223	100	36,24
			Mješovita namjena - pretežno poslovna	M2	3,6074	71,80	1,4171	28,20	5,0245	100	39,28
		1,82	Javna i društvena namjena - školska	D5	0,4140	35,08	0,7660	64,92	1,1800	100	185,02
			Javna i društvena namjena - vjerska	D7	0,7084	100,00	0,0000	0,00	0,7084	100	
			Javna i društvena namjena - vatrogasni dom	D9	0,0000	0,00	0,0942	100,00	0,0942	100	
		2,47	Poslovna namjena - komunalno servisna	K3	1,2440	63,30	0,7212	36,70	1,9652	100	57,97
		0,44	Športsko rekreacijska namjena - mali sportovi	R1	0,4373	100,00	0,0000	0,00	0,4373	100	
		0,29	Športsko rekreacijska namjena - kupalište	R3	0,2877	100,00	0,0000	0,00	0,2877	100	
		0,70	Športsko rekreacijska namjena - sportska dvorana	R7	0,6454	92,32	0,0537	7,68	0,6991	100	8,32
		1,18	Zaštitne zelene površine	Z	1,1190	100,00	0,0000	0,00	1,1190	100	
		0,22	Javne zelene površine - javni park	Z1	0,2002	100,00	0,0000	0,00	0,2002	100	
		0,33	Ugostiteljsko turistička namjena - hotel	T1	0,3306	100,00	0,0000	0,00	0,3306	100	
		0,04	Groblje	G	0,0000	0,00	0,0423	100,00	0,0423	100	
			Površina unutar UPU-a bez UTVRĐENE NAMJENE (između granice obuhvata i ruba namjene)**						1,2794		
		21,46*	Infrastrukturni sustavi - prometni koridori	IS	15,4476	87,87	2,1327	12,13	17,5803	100	13,81
		58,35	UKUPNO KOPNO		60,9372	75,54	18,4539	22,88	80,6705		30,28
		18,14	MORE						17,2795		
		97,95	UKUPNO (GRANICA NASELJA I GRANICA UPU)						97,95		

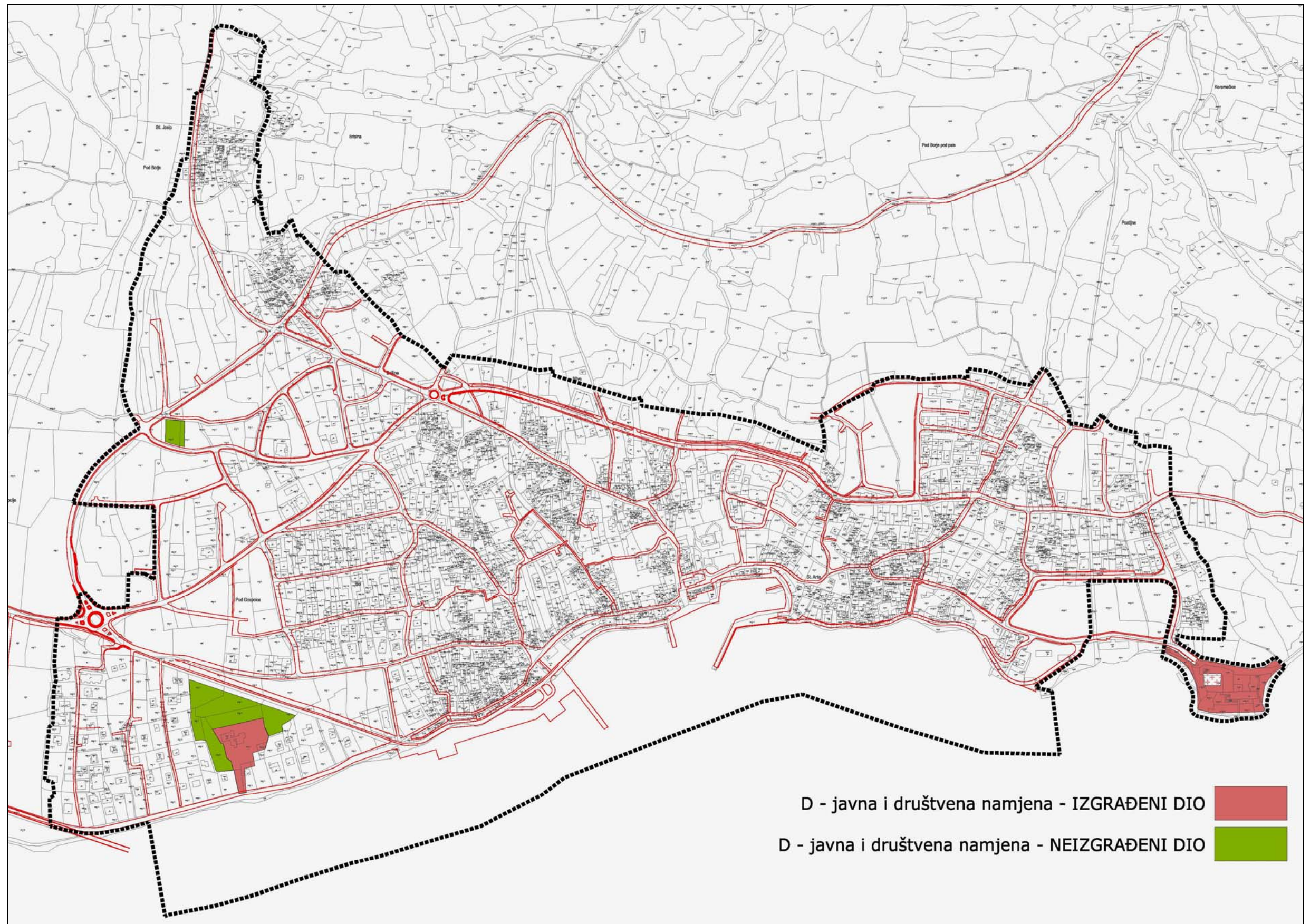
Karta br. 1. **Mješovita namjena M1**

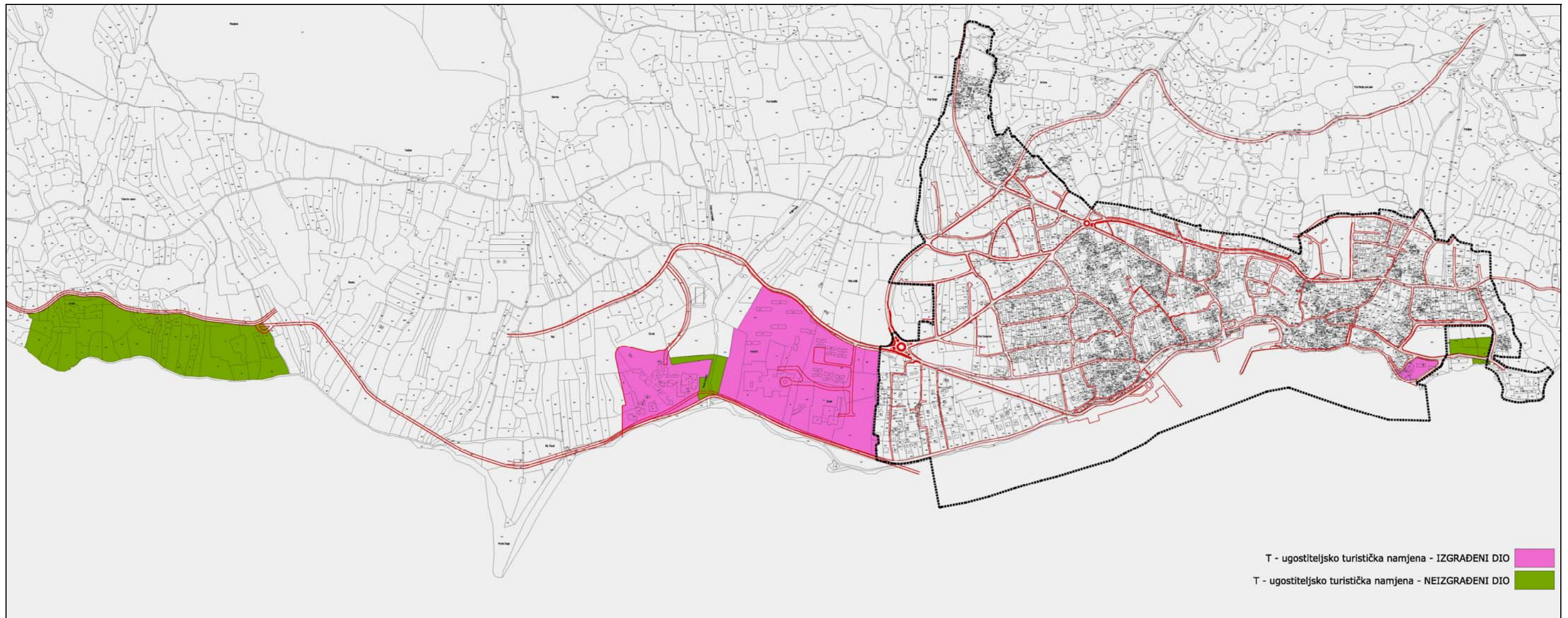
Karta br. 2. **Mješovita namjena M2**

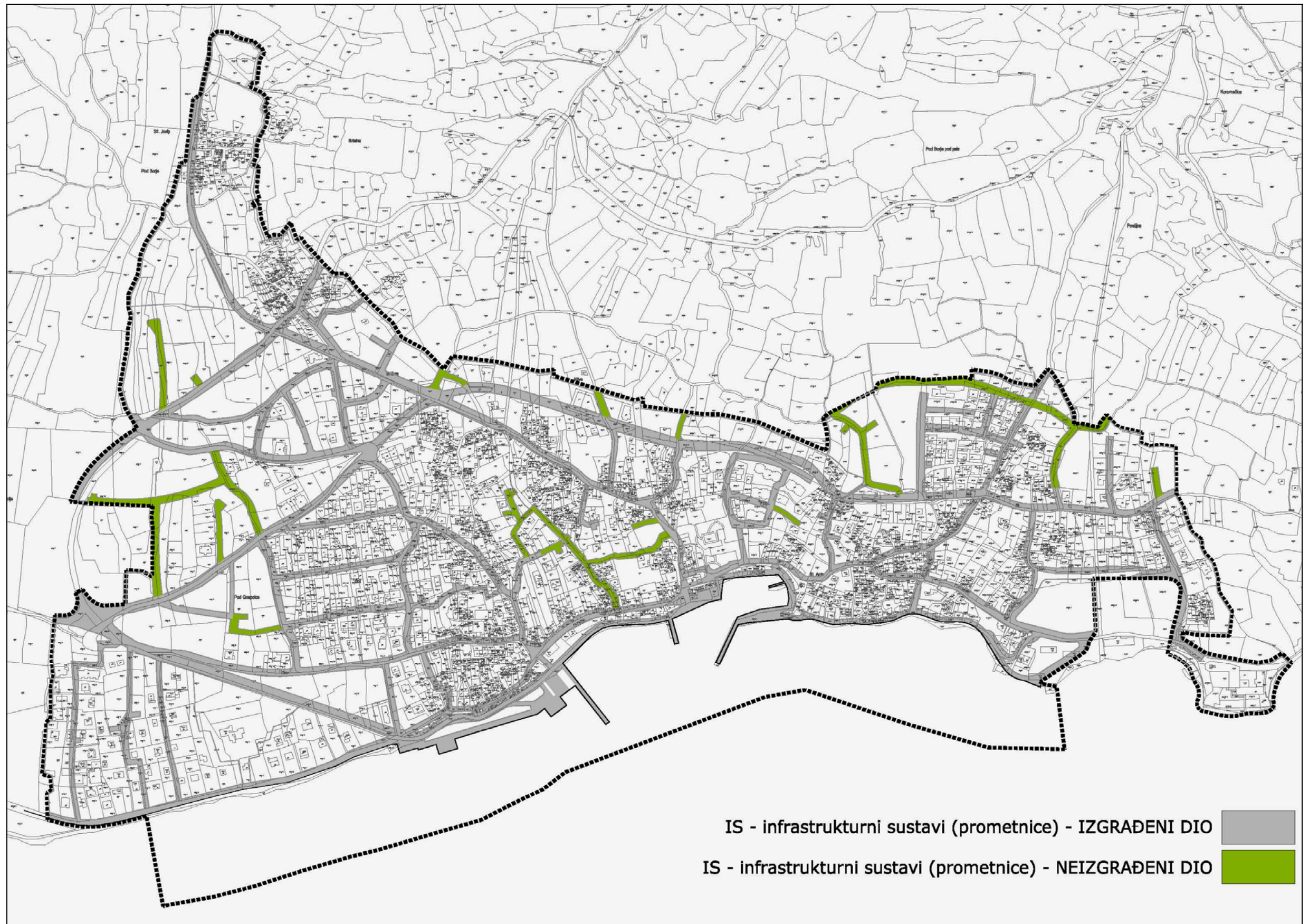
Karta br. 3. **Poslovna namjena K**

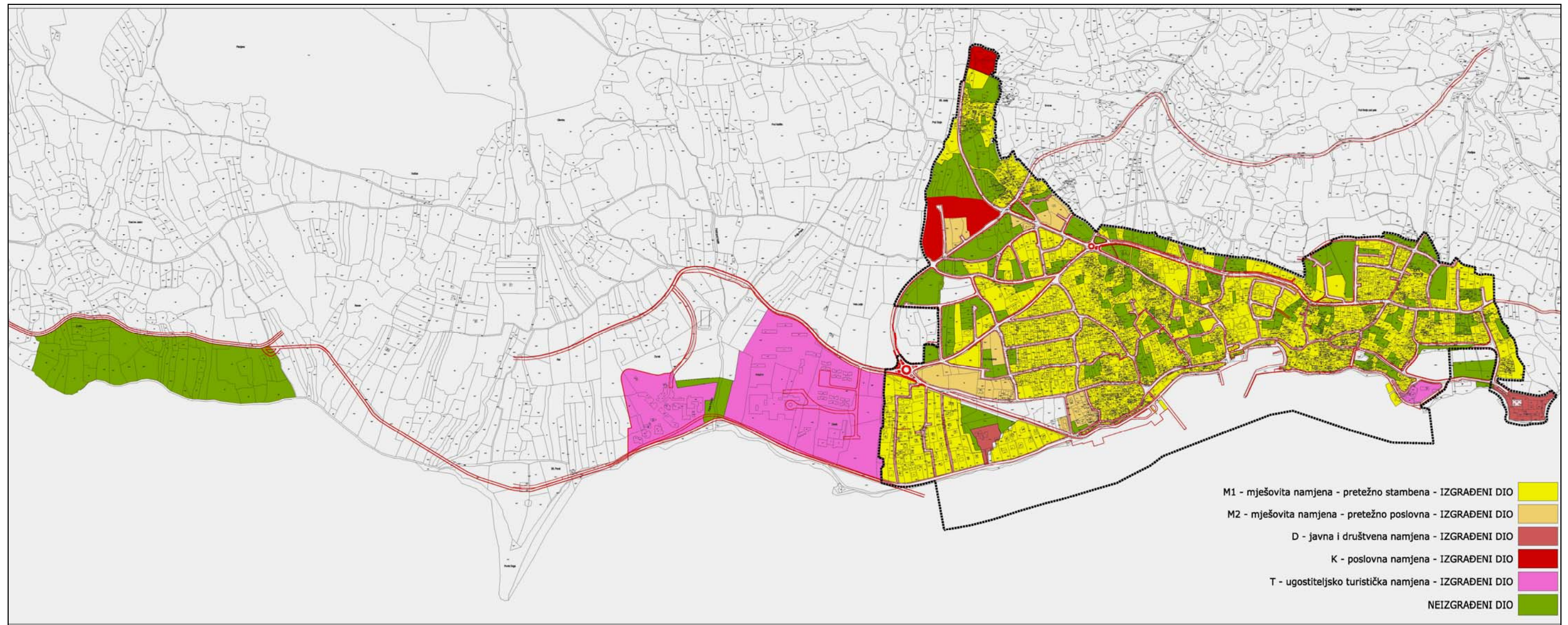
Karta br. 4. **Društvena namjena D**

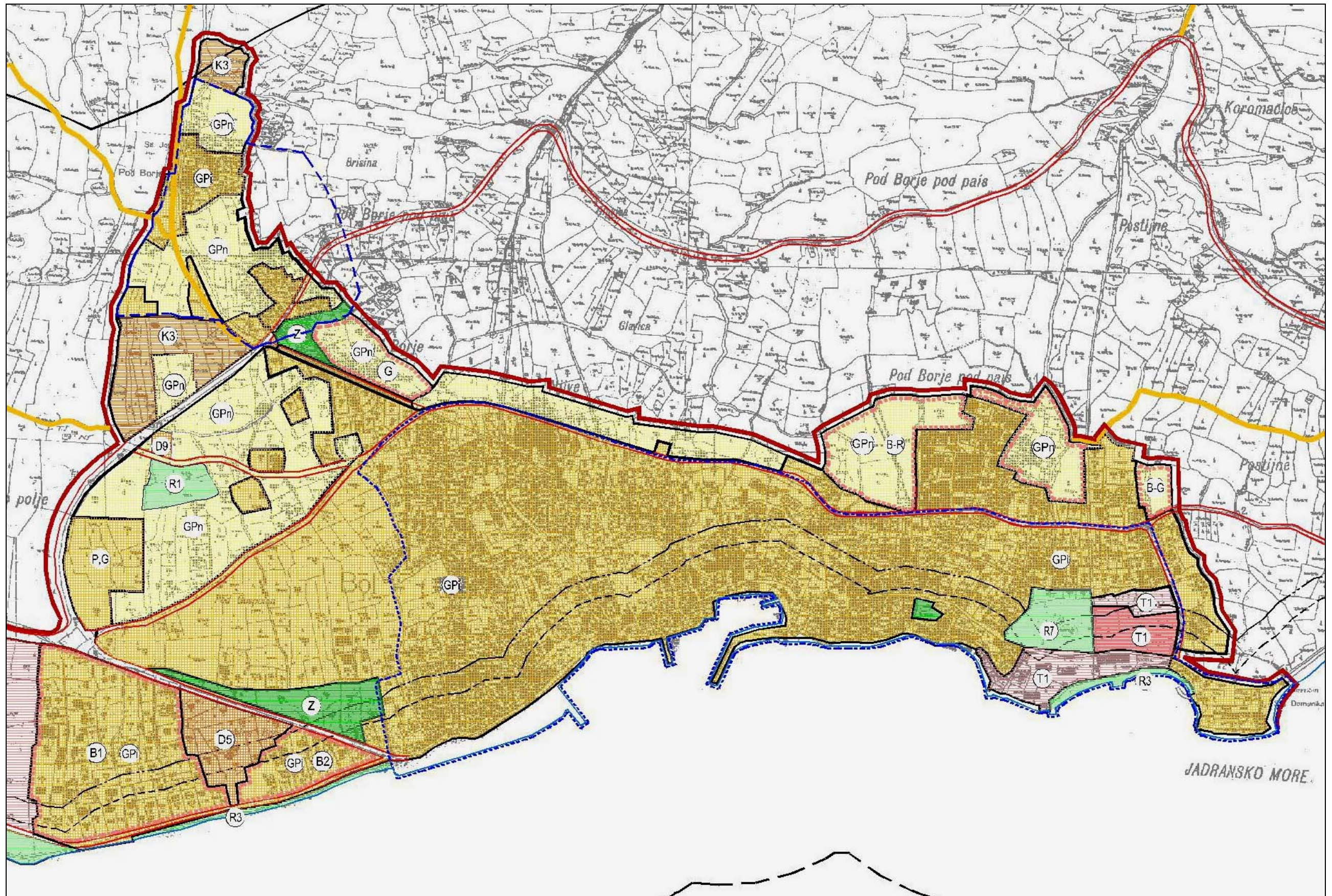
Karta br. 5. **Gospodarska namjena T**

Karta br. 6. **Prometne površine IS**

Karta br. 7. **Pregledna karta svih izgrađenih i neizgrađenih dijelova područja UPU-a prema osnovnim namjenama**

Karta br. 8: ID PPUO Bol (2013) *Građevna područja naselja*

